VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny**
(nr 87)
z dnia 20 lipca 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 87)

20 lipca 2017 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Beaty Mazurek (PiS)**, przewodniczącej Komisji i poseł **Urszuli Ruseckiej (PiS)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrywała:

– rządowy projekt ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (druk nr 1713).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Gliński** wiceprezes Rady Ministrów, **Adam Lipiński** sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego ze współpracownikami, **Mirosław Wróblewski** dyrektor Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego w Biurze Rzecznika Praw Dziecka, **Łukasz Domagała** przewodniczący Zarządu Regionalnego Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, **Wojciech Jakimowicz** członek Rady Działalności Pożytku Publicznego, **Julia Kluczyńska** pracownik Forum Darczyńców, **Ewa Kulik-Bielińska** dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego, **Rafał Kulisiewicz** wiceprezes Zarządu Fundacji Służba Niepodległej, **Monika Małowiecka** ekspert Związku Powiatów Polskich, **Jerzy Płókarz** prezes Sztabu Ratownictwa Społecznej Krajowej Sieci Ratunkowej, **Kamil Rybikowski** członek Zarządu Konfederacji Inicjatyw Pozarządowych Rzeczypospolitej, **Małgorzata Szulecka** pracownik Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, **Andrzej Tyszka** członek „Związku Podkowian", **Julita Wilczek** członek Zarządu Instytutu Sobieskiego, **Henryk Wójec** członek Rady Programowej Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych wraz ze współpracownikiem oraz **Witold Zakrzewski** prezes Zarządu Fundacji Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Radioamatorskich**.**

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa**, **Dariusz Lipski**, **Elżbieta Przybylska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Robert Durlik** oraz **Paweł Mścichowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dzień dobry. Witam wszystkich zebranych. Stwierdzam kworum. Witam pana premiera, pana ministra, zaproszonych gości i państwa parlamentarzystów. Porządek dzisiejszego posiedzenia został państwu doręczony.

Czy jest sprzeciw wobec zaproponowanego porządku dziennego posiedzenia? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam zatem, że Komisja przyjęła porządek posiedzenia. Przechodzimy do jego realizacji.

Proszę państwa, dzisiaj zajmujemy się projektem ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który na podstawie art. 39 ust. 2 regulaminu Sejmu, został skierowany do Komisji w celu rozpatrzenia. Na wstępie proponuję, by Komisja tradycyjnie upoważniła Biuro Legislacyjne do dokonania korekt redakcyjnych w projekcie ustawy.

Czy jest sprzeciw? Nie widzę zgłoszeń. Bardzo proszę, pani poseł Ścigaj.

Poseł Agnieszka Ścigaj (Kukiz15):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, ja chciałabym ponownie złożyć wniosek o wysłuchanie publiczne, który wczoraj nie został przyjęty. Pani przewodnicząca nieprzyjęcie tego wniosku uzasadniła nieregulaminowym sporządzeniem, co jest niezgodne z regulaminem, ponieważ, powołując się na art. 70a ust. 3, pani wskazała, że powinna znaleźć się tam godzina i data. Natomiast, niegdzie w regulaminie nie jest napisane, że godzina i data mają znaleźć się we wniosku. Podanie godziny i daty, zgodnie z ust. 5, jest obowiązkowe w momencie, kiedy podejmujemy uchwałę, czyli w uchwale. To, po pierwsze.

Po drugie, wniosek do Komisji, który złożyłam wcześniej, w ubiegłym tygodniu, również nie został przyjęty. Powoływano się też na regulamin, że wniosek składa się do komisji na wniosek złożony do komisji przez posła. Nigdzie w regulaminie nie jest powiedziane, że ten wniosek ma być złożony podczas posiedzenia, więc w tym wypadku dwukrotnie został złamany regulamin, a wytłumaczenie ze strony sekretariatu Komisji, że jest to przyjęte zwyczajowo od lat, jest wytłumaczeniem absurdalnym. Ja jestem posłem 20 miesięcy. Ja nie znam zwyczajów „od lat”, znam regulamin. Jeżeli na ten regulamin się powołuje, to, tak naprawdę, powinno się opierać na jego literalnych zapisach, a nie zwyczajach, albo, jeżeli już, to na początku posiedzenia powinno się o tych zwyczajach poinformować. A dobrym zwyczajem byłoby uszanowanie woli organizacji pozarządowych, bo takie zwyczaje powinny panować w Sejmie. I nawet, jeżeli pani przewodnicząca miała wątpliwość, to trzeba ją było rozstrzygnąć na korzyść organizacji pozarządowych, a tak się nie stało. Ponawiam więc wniosek – ponieważ nie chcę „kopać się z koniem”, wskazuję datę – i proszę o przyjęcie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Pani poseł Wielichowska, bardzo proszę.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w imieniu Klubu Poselskiego Nowoczesna i Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska składam wniosek o wysłuchanie publiczne. Nie będę powtarzać argumentacji mojej przedmówczyni. My również sprawdzaliśmy, jak to wygląda pod względem prawnym. Wykazała pani bardzo dużo złej woli, żebyśmy wczoraj nad tym wnioskiem nie głosowali. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, ja trzymam się literalnie regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Art. 70a pkt 5 brzmi: „Uchwała o przeprowadzeniu wysłuchania publicznego zawiera w szczególności datę i godzinę przeprowadzenia wysłuchania publicznego. Uchwała oraz informacja dotycząca miejsca przeprowadzenia wysłuchania publicznego podlegają udostępnieniu w Systemie Informacyjnym Sejmu, co najmniej na 14 dni przed dniem wysłuchania publicznego, z zastrzeżeniem ust. 6”.

Wczoraj, podczas dyskusji, te propozycje z państwa strony nie padły, ani odnośnie do miejsca, ani odnośnie do godziny, ani odnośnie do daty. Jednak, proszę bardzo, skoro jest taki wniosek, przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przeprowadzeniem wysłuchania publicznego w odniesieniu do przedmiotowej ustawy? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

10 głosów za, 20 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że wniosek nie zyskał akceptacji.

Proszę państwa, przechodzimy do realizacji naszego porządku dziennego, a więc do procedowania ustawy. Czy są uwagi do tytułu projektu? Nie widzę zgłoszeń.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tytułu projektu? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że Komisja tytuł projektu ustawy przyjęła.

Czy są uwagi do art. 1? Bardzo proszę. Proszę o przedstawienie się.

Przewodniczący Zarządu Regionalnego Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych Łukasz Domagała:

Łukasz Domagała Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo posłowie, szanowni państwo, ja przejechałem 400 km po dowiedzeniu się, że będziemy mogli dzisiaj wejść do Sejmu. Jesteśmy z grona organizacji pozarządowych. Mam uprzejmą prośbę, aby rozważyć udzielenie nam głosu zanim państwo zaczną procedować i dyskutować nad poszczególnymi elementami tej ustawy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Proszę pana, zgłosił się pan do zabrania głosu, a ja panu głosu udzieliłam. Jeśli ma pan uwagi do art. 1, to proszę je wyartykułować. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Robert Durlik:

Pani przewodnicząca, chciałbym tylko zwrócić uwagę na to, że ustawa zawiera preambułę, więc przed przystąpieniem do rozpatrzenia art. 1 musimy jeszcze przeprocedować i przyjąć treść preambuły. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Zatem, korzystając z państwa pomocy i uwzględniając sugestię, pytam, czy są uwagi do preambuły. Bardzo proszę. Ktoś się zgłasza. Proszę o przedstawienie się.

Dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego Ewa Kulik-Bielińska:

Ewa Kulik-Bielińska, dyrektorka Fundacji im. Stefana Batorego. Tej ustawie, którą państwo mają dzisiaj rozpatrywać i o której na poprzednim posiedzeniu Komisji mówił premier Gliński jako o ustawie obywatelskiej, szeroko skonsultowanej w środowisku organizacji pozarządowych i posiadającej poparcie środowiska, środowisko organizacji pozarządowych – przynajmniej w tej części, która brała udział w konsultacjach i zgłosiła swoje opinie – jest w większości przeciwne. Przeciwne jest powołaniu Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, czy – jak w tej chwili ma się nazywać – Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, dlatego, że ten projekt, który był przedstawiany przez byłego pełnomocnika do spraw społeczeństwa obywatelskiego i równego traktowania, a obecnie dyrektora w Departamencie Społeczeństwa Obywatelskiego, miał być – jak sam pan pełnomocnik mówił – ustawą techniczną. Przy ustawie technicznej nie stosuje się preambuły na miarę deklaracji ideologicznej, którą stosuje się raczej przy ustawach o charakterze konstytucji trzeciego sektora.

Taka preambuła faktycznie jest do wyobrażenia, gdybyśmy dzisiaj obradowali nad projektem programu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a nie ustawy technicznej, która de facto ma wyłącznie przenieść kompetencje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, albo ich część, do nowotworzonej instytucji. W związku z tym, preambuła o treści deklaracji wartości odwołujących się do różnych tradycji, na podstawie których ma być budowane społeczeństwo obywatelskie w Polsce, w tym miejscu jest kompletnie bezzasadna.

Gdyby jednak zastanowić się nad treścią tej preambuły, to wszystkich – a zwłaszcza ludzi z sektora pozarządowego, którzy budowali ten sektor w Polsce od 1989 r., a także tych, którzy uczestniczyli w ruchu obywatelskim jeszcze w latach 70. i 80. – w zdumienie wprawia to, że w tej preambule nie znalazło się w ogóle odwołanie do wielkiego ruchu Solidarności, na bazie którego, de facto, budowane było w Polsce społeczeństwo obywatelskie po 1989 r. Nie znalazło się tam też odwołanie do ruchów społecznych i obywatelskich z lat. 70., opozycji demokratycznej, opozycji niepodległościowej i antykomunistycznej, a także wartości, na których ta opozycja wówczas się budowała. A budowała się, między innymi, na odwołaniu do Wielkiej Karty Pokoju Porozumień Helsińskich, w których zawarte są w sposób jednoznaczny takie wartości europejskie i polskie jak prawa człowieka, prawa do wolności słowa, zrzeszania się, ochrony przekonań i obrony tych, którzy należą do mniejszości i których głos w demokracji parlamentarnej nie zawsze jest słuchany. Gdyby więc przyjąć tę preambułę do ustawy technicznej, co – jak mówię – jest dość dziwnym rozwiązaniem, to te wartości – tak uważam – powinny się tam znaleźć. Bez nich jest to ułomne i de facto, w pewnym sensie wskazuje, jakiego typu organizacje, bazujące na jakich wartościach, nie będą wspierane środkami, które będą w dyspozycji Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Mam też uwagę odnośnie do tytułu tej ustawy i nazwy tego Centrum. Zdumiewa mnie nazwa Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, albowiem to nie rząd powinien rozwijać społeczeństwo obywatelskie. Ono, jak wskazuje sama nazwa, rozwija się samo. Rząd może wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego. A jeśli mówić o powołaniu jakiejś instytucji, która faktycznie ma myśleć o tym, jak rząd, państwo, mogłoby wspierać to społeczeństwo, to nazwa takiej instytucji powinna brzmieć Centrum Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Wielichowska.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chciałabym nadmienić, że w ustawie trzeba by wprowadzić zmianę o charakterze ogólnym. Chcę zapytać przedstawicieli Biura Legislacyjnego, bo ja sama wiele razy znalazłam w tekście takie rozbieżności, że pojawia się nazwa Narodowe Centrum w tytułach rozdziałów, które są niespójne z nazwą instytucji. Wydaje się, że należy zastosować zmianę nazewnictwa, żeby to było spójne. Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska w drugim czytaniu będzie zgłaszał poprawkę polegającą na zmianie nazwy. Jednak, odnosząc się do preambuły, chciałabym zgłosić poprawkę polegającą na tym, aby ją usunąć, ponieważ powołanie agencji nie wymaga żadnej preambuły.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Rozumiem, że to jest pani wniosek. Czy tak?

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Mam przygotowaną poprawkę.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Ale to jest pani wniosek, żeby usunąć preambułę.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

To poproszę o ten wniosek. Pan wicepremier Gliński.

Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Gliński:

Może odniosę się do tych uwag pani dyrektor Ewy Kulik. Ta wypowiedź była skonstruowana na założeniu, że my mówiliśmy o jakiejś ustawie technicznej. My mówiliśmy, co najwyżej, o ustawie kompetencyjnej, nie technicznej, a poza tym, jednak jest wolność stanowienia legislacji w Polsce i do zmian kompetencyjnych, czy organizacyjnych w rządzie można także dołączyć tego rodzaju preambułę jako pewne tło aksjologiczne. Dla mnie, jest to istotne i ważne, ponieważ społeczeństwo obywatelskie to jest właśnie społeczeństwo wartości. To pierwsza uwaga.

Druga. Kwestionuje pani dyrektor to, że nie odwołujemy się do Solidarności, do opozycji demokratycznej z lat. 70. itd., itd. Proszę zrozumieć, że to jest preambuła pisana na nieco wyższym poziomie integracji zjawisk czy abstrakcji. Tutaj nie ma ruchu Solidarności, ale jest słowo „solidarność". Odwołujemy się do takich cnót obywatelskich, jak odpowiedzialność za naród i wspólnoty lokalne, solidarność itd. Także, w kilku miejscach wprost, odwołujemy się do ideałów społeczeństwa obywatelskiego, w których zawarte są – jakkolwiek byśmy to rozumieli – ideały praw człowieka i wszystkich innych kwestii wolnościowych.

Jeszcze raz mówię – nie odwołujemy się do konkretnych, historycznych instytucji, tylko do pewnych zjawisk i nurtów, dlatego wymieniamy wszystkie nurty, które – jak uważamy – budują polskie społeczeństwo obywatelskie i nas łączą. Bardzo wyraźnie mówimy o nurtach wolnościowych – nie tylko chrześcijańskich, bo z punktu widzenia historii jest oczywiste, że nasza wspólnota narodowa budowała się na wartościach chrześcijańskich przez 1000 lat – a więc także tych, które nie są chrześcijańskie, bo nie wszystkie nurty wolnościowe są chrześcijańskie. W związku z tym – jak mi się wydaje – wszystkie te instytucje, o których pani mówiła, mieszczą się w tej preambule. Ona jest tak skonstruowana – mówimy wyraźnie o wolności, o społeczeństwie obywatelskim i różnorakich tradycjach.

I jedna uwaga do tego, co pani dyrektor powiedziała– jesteśmy na ty, więc to, co Ewo powiedziałaś – że to jest ustawa, w której państwo nie powinno się wtrącać w rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Otóż, na całym świecie państwo się wtrąca. Państwa, które budują demokrację, szczególnie mają obowiązek się wtrącać, właśnie – tak, jak powiedziałaś – poprzez budowanie warunków. Ta ustawa ma stworzyć warunki do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Oczywiście, można tam doszukiwać się podtekstów do ręcznego sterowania, prowadzenia nadmiernie aksjologicznej polityki w tym obszarze,

ale z tym mamy do czynienia co najmniej od 27 lat. W Polsce, i wszędzie na świecie, jest tak, że polityka takie kierunki wyznacza. I w Polsce też przez 27 lat wyznaczała. Bądźmy więc uczciwi. My stwarzamy warunki. Natomiast, odnośnie do tego, jak to będzie realizowane – będzie różnie realizowane. Być może tak, że będzie realizowane w zależności od ekipy politycznej, jaka będzie w Polsce rządzić. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan zgłaszał się jako pierwszy. Proszę o zabranie głosu i przedstawienie się.

Prezes Sztabu Ratownictwa Społecznej Krajowej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Jerzy Płókarz. Pełnię funkcję prezesa kilku organizacji – Społecznej Krajowej Sieci Ratunkowej i Polskiego Radia Obywatelskiego. Pełnię też funkcję wiceprezydenta Europejskiej Federacji Radia Obywatelskiego. Reprezentuję trzy stowarzyszenia – to dziesiątki tysięcy członków, kilkaset miast jest zrzeszonych w tej organizacji.

Panie premierze, pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, w imieniu naszych organizacji, a właściwie nie organizacji, tylko naszych członków, chcę podziękować za tę preambułę, za słowa, jakie w niej padają, że aktywność obywateli to działalność na rzecz dobra wspólnego osób angażujących się oddolnie i na zasadach dobrowolności. Od wielu lat protestujemy i podnosimy, że tak zwane NGO-sy – nie wiem, dlaczego nie organizacje społeczne czy pozarządowe – to ma być źródło zarobku, wyciągania kasy z budżetu. Ja naprawdę wolałbym, żeby w imieniu organizacji i działaczy społecznych wypowiadali się działacze społeczni, a nie osoby, które zatrudniły się w tych pseudoorganizacjach i jeśli im się nie zapłaci, to ich nie będzie, znikną – abstrahując od tego, że rzeczywiście realizując kontrakty, umowy, mając zapłacone, robią poszczególną dobrą robotę, takie czy inne zadania. Nie jest to jednak działalność pro publico bono, nie jest to działalność społeczna. Jest to wykonywanie kontraktu, sprzedawanie i kupowanie usług.

Wspieranie społeczeństwa obywatelskiego powinno polegać na wspieraniu organizacji w ich umacnianiu się, żeby w przypadku braku środków, na przykład unijnych, czy budżetowych – z takich, czy innych powodów – mogły się utrzymać i działać dalej. Organizacja pozarządowa, społeczna, to taka, która bez względu na to, czy dostanie dofinansowanie, czy nie, będzie nadal działać. Reasumując, uważamy za jak najbardziej zasadną tę preambułę i wyrażenie takiej woli ze strony władz państwa i parlamentu.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo i bardzo proszę o zabranie głosu panią siedzącą obok. Proszę również o przedstawienie się. W następnej kolejności pan. Ja państwa widzę, tylko nie wiem, jak państwo się nazywają. Proszę więc zachować spokój, udzielę państwu głosu.

Pracownik Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Kinga Polubicka:

Dziękuję bardzo. Kinga Polubicka, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych. To jest Federacja, która zrzesza ponad setkę stowarzyszeń i fundacji z całej Polski – dużych, mniejszych, większych, a także federacji lokalnych i branżowych, czyli zajmujących się określonymi działaniami tematycznymi. Ja jestem pracowniczką Federacji, więc jestem związana tym, co postanowiła Federacja, czyli członkowie i Zarząd, który wybierają członkowie. Nie mogę się konkretnie odnieść do samej treści preambuły z tej przyczyny, że ona pojawiła się bardzo późno. Tuż przed przyjęciem przez Radę Ministrów, nie była ona szeroko konsultowana przez organizacje, tak jak wcześniej... To znaczy, nie była ona konsultowana razem z projektem. Pojawiła się bardzo późno, tak naprawdę, na etapie prac rządowych. My też nie byliśmy w stanie przeprowadzić szerokich konsultacji wśród naszych organizacji, żeby przedyskutować, jaka ta preambuła powinna być, co powinno się w niej zawierać i co jest ważne dla organizacji działających społecznie. Dlatego proponuję wykreślenie tej preambuły.

Natomiast, rozumiejąc, że taka jest wola, aby to był bardziej doniosły dokument, na etapie późniejszych prac nowelizacyjnych można ewentualnie przeprowadzić szerokie konsultacje i wtedy, w ramach nowelizacji, wprowadzić taką preambułę, jeśli rzeczywiście taka byłaby wola organizacji. Dlatego postulowaliśmy wysłuchanie publiczne. Nie chodzi

o to, że my przyjdziemy tutaj z wielkimi trudnościami w dziesięć osób, chociaż bardzo się cieszymy, że w ogóle mogliśmy dostać się na posiedzenie Komisji. Bardzo dziękujemy państwu posłom za to, że wczoraj tak intensywnie argumentowali, żeby jednak przełożyć to posiedzenie, aby umożliwić nam w nim udział. Udało się to tylko tym osobom, które były blisko, mogły dojechać – kolega mówił o 400 km – które były w stanie natychmiast zrezygnować z innych swoich obowiązków zawodowych, rodzinnych i społecznych, żeby tutaj przyjechać. Uważamy, że to nie jest dobry sposób na dyskusję. Żałuję, że nie było takiego szerokiego spotkania w ramach pracy nad całym tym projektem i dlatego – jak już mówiłam – postuluję wykreślenie preambuły i powrót do jej ewentualnego wprowadzenia w późniejszych pracach rządu.

Chciałabym jeszcze odnieść się do tego, co pan przed chwilą powiedział. Akurat ta ustawa…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Nie, proszę pani. Bardzo bym prosiła, aby jednak pani odnosiła się do preambuły. Wniosek, który pani zgłasza, już padł, a ocenę tego, jak my pracujemy – mam do pani ogromną prośbę – proszę pozostawić naszym wyborcom, bo nie chciałabym się odnosić do oceny funkcjonowania, czy tego, co pani mówi.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

To znaczy, ja podziękowałam za to, że możemy tu być…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dobrze, ale prosiłabym jednak o uwagi do preambuły.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Dobrze. Chciałabym tylko wskazać, że preambuła odnosi się bardzo ogólnie, bardzo ambitnie, do wspierania organizacji pozarządowych, a tu przecież mówimy o ustawie, która przenosi jeden Fundusz Inicjatyw Obywatelskich o określonej kwocie i nie mówi nic na temat tego, w jaki sposób rząd będzie wspierać organizacje, aby, kiedy skończy się finansowanie, były w stanie – tak, jak pan mówi – same się utrzymać i nie korzystać z dotacji. Nie ma tutaj mowy o żadnych ulgach podatkowych, o tym, żeby wspierać filantropię indywidualną, filantropię…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Mam wrażenie, że odnosi się pani do całości ustawy, a nie do preambuły. Chyba, że się mylę.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Preambuła – moim zdaniem – jest sprzeczna z ustawą, z jej zawartością. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan jako kolejny chciał zabrać głos. Bardzo proszę o przedstawienie się.

Przewodniczący Zarządu RCWIP Łukasz Domagała:

Łukasz Domagała, RCWIP. Pani przewodnicząca, szanowni panowie posłowie, panie posłanki, szanowny panie premierze, jeśli chodzi o preambułę, to ona rzeczywiście ma szczytne cele, szerokie wartości, ale powrócę do sedna tego sporu. Środowisko organizacji pozarządowych prowadzi w tej sprawie korespondencję, zgłasza uwagi, ale jednak jest to spór. To jest spór o charakterze fundamentalnym. Nie chodzi o poszczególne przepisy, ale o sam zamysł ustanowienia w kancelarii premiera specjalnych funduszy – podkreślam, w kancelarii premiera – na rozwój lokalnych organizacji pozarządowych. Gdyby na etapie prac, które dotyczyły założeń tej ustawy, możliwy był dialog, to przedstawilibyśmy argumenty, dlaczego z takim pomysłem fundamentalnie się nie zgadzamy. Takiej szansy nie było. My prosiliśmy kancelarię premiera o udostępnienie materiału podczas przygotowania tej ustawy, nawet w trybie dostępu do informacji publicznej. Dopiero po kilku miesiącach ta ustawa została w całości ujawniona.

Dlaczego mówię o fundamentach? Dlatego, że wiąże się z tym największa obawa – chodzi o upolitycznienie tego środowiska, upartyjnienie i wprowadzenie sporów do tego środowiska, które…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Czy byłby pan uprzejmy odnieść się do preambuły?

Przewodniczący Zarządu RCWIP Łukasz Domagała:

Oczywiście. W preambule mówimy o wartościach, a te wartości powinny towarzyszyć tej ustawie również w działaniu. Jeśli lokujemy fundusz w kancelarii premiera, to w naturalny sposób tworzymy wrażenie, ale i pokusę dla każdej z władz, aby tego instrumentu używać – lepiej, gorzej. To środowisko było wolne od tego rodzaju sporów. Obywatele na poziomie lokalnym, w każdej gminie szukali pomocy dla swoich dzieci, edukacji, wyjazdów kolonijnych, wycieczek, ekologii, wszelkich możliwych rzeczy w sferze społecznej, pozytywnych i dobrych. I od 1989 r. państwo w to naprawdę nie ingerowało. Zgadzamy się z tym, że nie było silnej polityki i tworzenia aż takich warunków, ale jedno, to zdiagnozować chorobę, a drugie, to leczyć, i my z tym lekarstwem się nie zgadzamy. Gdyby była mowa o tym, że w Polsce ma powstać 20 funduszy regionalnych, subregionalnych, z samorządami, z biznesem, z silnym nadzorem społecznym, to rozmawialibyśmy o fundamentach tej ustawy i jej założeniach. Tu moglibyśmy dochodzić do pewnego rodzaju „uwspólnienia" różnych stanowisk, jak te warunki tworzyć. Natomiast, ten model „wspierania" społeczeństwa obywatelskiego prowadzi to społeczeństwo na manowce.

Dlaczego pozwalam sobie powiedzieć o tym z tak silnym przekonaniem? To wynika nie tylko z mojej siedemnastoletniej pracy w organizacji pozarządowej, ale też z obserwacji życia lokalnego – jak spierają się radni, jak państwo tutaj rozmawiają. Polityka nie jest temu społeczeństwu obywatelskiemu i organizacjom pozarządowym w ogóle potrzebna. Dlatego jeszcze raz zwracam się bardzo uprzejmie do wnioskodawców o przemyślenie tego rodzaju instrumentu, bo to będzie instrument na trwałe, który rzeczywiście zmieni to społeczeństwo obywatelskie. Na pewno nie zmieni go, nie skieruje w tę stronę, w którą pan premier chciałby, kiedy badał i współtworzył w latach 90. Zwracam się z uprzejmą prośbą, panie premierze, o wycofanie tego wniosku do początkowego etapu pracy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Pan premier Gliński, bardzo proszę.

Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Gliński:

Jeżeli można. Nie wiem, Łukaszu, skąd u ciebie – powiem delikatnie – takie nastawienie. Po pierwsze, debata na ten temat trwa wiele lat. Debata sformalizowana trwa wiele miesięcy, 6 tygodni zamiast trzech, 23 konferencje, 900 uwag, ponad 1000 uczestników. Kilkaset organizacji brało udział i OPP też mógł brać udział. Ostatni raz zaproszeni byliście na takie specjalne spotkanie z wybranymi osobami, żeby z nimi dyskutować 30 czerwca. Nie było przedstawicieli OPP-u. Zorganizowaliśmy jeszcze takie 3 dodatkowe konferencje. Odpowiedzieliśmy wam merytorycznie, na wielu stronach, na list, który był pełen rożnych zarzutów i tez – Wojtek Kaczmarczyk razem z zespołem. Wszyscy na to odpowiedzieliśmy.

Nikt z gminy nic nie przenosi, na miły bóg! Przeniesione są tylko kompetencje z jednego resortu, centralnie, tutaj, gdzie podejmowane są decyzje dotyczące całego społeczeństwa, całej gospodarki, wszystkich sektorów, ponieważ społeczeństwo obywatelskie dotyczy wszystkich sektorów, a nie tylko jednego resortu. Wiesz dobrze – chociaż nie wiem, czy już wtedy byłeś aktywny – że to było stworzone historycznie dlatego, że premier Hausner był w tym ministerstwie. To było jego ministerstwo, więc mógł tam ten departament tworzyć. Z praktyki funkcjonowania rządu tak to wygląda, że pewne rzeczy najłatwiej jest przeprowadzić w swoim ministerstwie. To jest podniesienie rangi społeczeństwa obywatelskiego na wyższy poziom. Tak, przy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ponieważ – jak powiedziałem – to dotyczy wszystkich sektorów. I w związku z tym, te decyzje – mam nadzieję, że dla dobra społeczeństwa obywatelskiego – będą podejmowane na wyższym poziomie, z większą kompetencją i ta siła polityczna będzie większa. Łatwiej będzie można walczyć o sprawy społeczeństwa obywatelskiego. Zresztą, już raz tak było i takie usiłowania były, bo był pełnomocnik do spraw społeczeństwa obywatelskiego za czasów AWS, Zbyszek Woźniak. On w KPRM pracował i wszystkie organizacje pozarządowe pracowały. Później, po kilku latach, Hausner zrobił z tego ustawę,

która była pierwszym krokiem, jeszcze słabym, ale jednak, w kierunku racjonalizacji funkcjonowania. To jest kolejny etap. Nikt nikomu nie zabiera aktywności oddolnej, nikt żadnych gmin nie będzie wyróżniać i to jest wyłącznie dla dobra społeczeństwa obywatelskiego, żeby dać mu większą siłę, możliwość wpływu, także jeśli chodzi o walkę o środki, o rozwiązania.

Natomiast, masz rację. Bardzo dobrze, żeby w Polsce było więcej funduszy lokalnych, żeby były także fundusze regionalne. Być może będzie to kolejnym krokiem. Będzie łatwiej to wywalczyć na przyszłość, zwłaszcza, jeżeli umocowanie tego Centrum będzie tak wysokie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, padł wniosek o skreślenie. Chciałabym usłyszeć opinię ze strony Biura Legislacyjnego odnośnie do poprawności złożonego wniosku.

Legislator Robert Durlik:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, obecnie zmodyfikowana poprawka jest prawidłowo sformułowana. Ona mówi o skreśleniu preambuły i w takiej formule można nad nią głosować.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

W takim razie, kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o skreślenie preambuły w tej ustawie. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

13 głosów za, 19 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że wniosek nie uzyskał akceptacji.

Rozumiem, że teraz preambułę możemy zostawić i przejść do procedowania art. 1. W takim razie, bardzo proszę, pani poseł Wielichowska.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chciałabym zmienić treść preambuły. Po zmianie brzmiałaby ona następująco: „Państwo polskie wspiera wolnościowe ideały obywateli i społeczności lokalnych, obejmujące tradycję polskiej inteligencji, tradycję niepodległościową, narodową, różnorodności religijnej oraz tradycję ruchu ludowego, dostrzegając w nich kontynuację wielowiekowych tradycji Rzeczypospolitej Polskiej i tym samym chroniąc bogate dziedzictwo wspólnoty jej wolnych obywateli. Państwo polskie wspiera swoich obywateli bez względu na wiek, wyznanie, poglądy polityczne i orientację seksualną”. Zmiana polega na dopisaniu ostatniego zdania i wykreśleniu wyrazu „socjalistyczną”. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan premier Gliński, bardzo proszę.

Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Gliński:

Mówiąc „socjalistyczna” mamy na myśli tradycję PPS-owską. To jest zupełnie oczywiste, i z tego to wynika. Dla mnie, to jest zrozumiałe. Oczywiście, to jest kontrowersyjne, bo socjalizm, z przyczyn od nas niezależnych – mówiąc delikatnie – kojarzy się z PRL -em, ale tu chodzi o wspaniałe tradycje PPS-owskie, spółdzielczości, związków zawodowych. I to jest ten socjalizm, o którym tutaj mowa. Tylko taka uwaga.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. W takim razie, proszę państwa, kto jest za przyjęciem poprawki zaproponowanej i odczytanej przez panią poseł Wielichowską, zmieniającej treść preambuły. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

12 głosów za, 19 głosów przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji.

Przechodzimy do procedowania artykułów. Czy są uwagi do art. 1? Pani poseł Wielichowska, bardzo proszę.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, proponujemy usunięcie art. 2 ust. 3 pkt 3…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Mówimy o pkt 2 w art. 1. Czy tak? Czy o art. 2? Jesteśmy przy art. 1. Czyli, pani wycofuje.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 1? Nie widzę zgłoszeń. Komisja przyjęła art. 1.

Czy są uwagi do art. 2? Pani poseł Wielichowska, bardzo proszę.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Tutaj – rzeczywiście, pomyliłam się, więc bardzo przepraszam – proponujemy usunięcie art. 2 ust. 3 pkt 3. Drodzy państwo, zapis ten daje możliwość przyznawania grantów bez konieczności ogłaszania konkursu. Tego typu praktyka jest bardzo niebezpieczna i przeczy podstawowym zasadom współpracy między organizacjami pozarządowymi a jednostkami administracji publicznej. Co więcej, zapis jest bardzo nieprecyzyjny. Czy dyrektor bez zgody Rady może wydać 200 tys. zł jednorazowo, wiele razy, raz na rok, czy też może wydać wszystkie pieniądze w transzach nieprzekraczających 200 tys. zł bez zgody Rady, bez konkursu? Ten zapis daje wiele możliwości kombinacji. Jest to bardzo nieprzejrzyste. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Pani poseł, czy dobrze zrozumiałam. Mówimy o art. 2 pkt 3, a nie pkt 2. Czy tak?

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Art. 2 ust. 3 pkt 3.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Art. 2 ust. 3 pkt 3. Dobrze. Pani poseł Ścigaj.

Poseł Agnieszka Ścigaj (Kukiz15):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Ja chciałabym prosić o wprowadzenie poprawki do art. 2 ust. 2, który, zgodnie z moją poprawką, będzie brzmieć: „Siedzibą Narodowego Instytutu jest Kraków". Chcę uzasadnić to tym, że państwo w preambule, jak i całym uzasadnieniu, powołują się na to, że celem projektu jest wspieranie inicjatyw oddolnych i lokalnych. Mój ruch jest za decentralizacją wszelkich urzędów, byłaby to bardzo dobra i bezprecedensowa akcja związana z przeniesieniem instytucji poza teren miasta Warszawy. Ponieważ mija się to absolutnie z uzasadnieniem, wnoszę o wpisanie Krakowa. Kraków jest miejscem, gdzie organizacje pozarządowe są bardzo dobrze zorganizowane, podejmują wiele inicjatyw, również związanych z ekonomią społeczną, która, de facto, pozwoliłaby im na samodzielne finansowanie, a nie uzależnienie od państwa. Bardzo więc proszę o przychylenie się do tego wniosku.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o tę poprawkę. I jako ostatni, pan minister Lipiński, bardzo proszę.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Jeżeli chodzi o tę drugą propozycję, to mnie kusiło, żeby wpisać Wrocław…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Chwileczkę. Jest jeszcze Chełm, panie ministrze, a przewodniczącą jestem ja…

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Mówiąc już poważnie, to by oznaczało bardzo duże podrożenie kosztów takiego Instytutu. Jednak Warszawa jest centrum władzy. W skład Komitetu wchodzą przedstawiciele wszystkich ministerstw, łatwiej się dojeżdża, przedstawiciele organizacji pozarządowych mają łatwiejszy kontakt z Warszawą, więc, niestety – mówię, niestety – zostaje Warszawa. Proponujemy Warszawę.

Jeżeli chodzi o te 200 tys. zł, ja wiem, że to wzbudzało jakieś niepokoje, ale to nieporozumienie. Wszystkie fundusze przeznaczane dla organizacji pozarządowych przechodzą przez ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zatem, wszystkie są objęte konkursami. Nie ma możliwości, żeby dyrektor dysponował tymi pieniędzmi bez tej ustawy i konkursu. Chodzi wyłącznie o majątek Instytutu. Czyli, o zakup sprzętu

i sprawy administracyjne. Jest to nieporozumienie. Wyjaśniam więc to nieporozumienie. Mam nadzieję, że już nie będziemy do tego wracać. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Bardzo proszę. Pani chce zabrać głos.

Dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego Ewa Kulik-Bielińska:
Ewa Kulik-Bielińska. Niestety, nie mogę zgodzić się z panem pełnomocnikiem. Nigdzie w tej ustawie nie jest napisane, że wszelkie środki, które będą dystrybuowane przez Centrum – przepraszam, ciągle nie mogę przyzwyczaić się do nowej nazwy – przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, będą dystrybuowane w trybie konkursowym. Nigdzie w tej ustawie nie jest to zapisane.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę, pan zgłaszał się do zabrania głosu.

Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Wojciech Kaczmarczyk:
Wojciech Kaczmarczyk, dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Chciałbym państwu wyjaśnić, że zgodnie z art. 28 tej ustawy, zadania Narodowego Instytutu, określone w art. 24, czyli wszystkie zadania, organizowane są zgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. To oznacza, że te działania są realizowane zgodnie z zasadami pomocniczości, suwerenności, stron partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Art. 5 ust. 3 – oznacza to, że w wyborze oferentów, którzy otrzymają dofinansowanie, obowiązkowy jest udział komisji konkursowej w ocenie projektów, ofert. Art. 15 – obowiązkowe jest publiczne ogłaszanie wyników otwartego konkursu ofert. Wnioskodawcy mają prawo do poznania uzasadnienia wyboru lub odrzucenia oferty. To oznacza, że istnieje konieczność zawarcia z wnioskodawcą pisemnej umowy na realizację zadania pod rygorem nieważności tej umowy. Art. 16 – to oznacza, że obowiązują zasady określone w art. 16a ustawy o działalności, a to oznacza, że kontrola i ocena realizacji zadania zostały ściśle określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tak więc, termin składania sprawozdania i jego zakres także są ściśle określone, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zatem, unieważnienie konkursu może być dokonane wyłącznie z przyczyn określonych w art. 18a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Są tylko trzy wyjątki od tej zasady – ustawa o Narodowym Instytucie wprowadza wymóg ustalania przez dyrektora Instytutu regulaminu otwartego funduszu…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Panie dyrektorze, proponuję, żeby pan to szczegółowo wyjaśnił, kiedy dojdziemy do tych punktów, bo to jest inny zakres i inne miejsce…

Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w KPRM Wojciech Kaczmarczyk:
Dobrze. W każdym razie, wskazuje wyraźnie na to, że art. 28…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Zgłaszają się jeszcze dwie osoby. Rozumiem, że mają jeszcze państwo uwagi do art. 2. Czy tak? Bardzo proszę. Pan się zgłaszał. Czy pan podtrzymuje chęć zabrania głosu, czy nie?

Prezes Zarządu Fundacji Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Radioamatorskich Witold Zakrzewski:
Tak.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
To bardzo proszę.

Prezes Zarządu Fundacji OPOR Witold Zakrzewski:
Witold Zakrzewski, Fundacja OPOR, również członek Rady Działalności Pożytku Publicznego przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Panie dyrektorze, warto czytać cały przepis, który państwo podają, dlatego, że jest w nim napisane „chyba,

że poniższe przepisy stanowią inaczej”. Czyli, jest wykluczenie, które pozwala na to, żeby niestosować…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Proszę pana, ale tego wykluczenia – jak rozumiem – nie ma w art. 2. Mam więc prośbę – będziemy na ten temat rozmawiać, kiedy dojdziemy do art. 28.

Pani zgłaszała się do zabrania głosu. Bardzo proszę.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Kinga Polubicka, odnośnie do art. 2 ust. 3 pkt 3. Ja przyjmuję to, co powiedział pan pełnomocnik, że chodzi tutaj tylko o majątek w postaci rzeczowej i ewentualnie dysponowanie tym, ale przepis jednocześnie mówi, że to się dzieje „mając na uwadze sprawne i efektywne zarządzenie środkami finansowymi i wykonywanie zadań”. Dlatego dla nas jest jasne na podstawie tego przepisu, że chodzi o rozporządzanie majątkiem w ramach wykonywania zadań, a więc też wszystkimi funduszami, które są w dyspozycji Narodowego Centrum. Z tego wynika ta wątpliwość.

Ponadto – jak wspomniała pani posłanka – w sytuacji, w której mówimy o wartości majątku nieprzekraczającej kwoty 200 tys. zł, to nie wiemy – a jeżeli nie wiemy, to znaczy, że przepis nie jest wystarczająco dobrze sformułowany – czy to oznacza, że bez zgody Rady można dysponować takimi środkami. Czy to znaczy, że to są transze, czy, że w ciągu roku, czy w stosunku do jednego oferenta. Co to znaczy? I czy to nie oznacza właśnie tego, że, po pierwsze, jest dość duża wolność dla dyrektora w dysponowaniu środkami. Po drugie – łączy się z tym art. 28, jak pan dyrektor zauważył – to znaczy, że one będą dystrybuowane według pewnych zasad, z tym, że tutaj ustawa wprowadza inne zasady niż ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Są zbliżone, ale nie tożsame. Chodzi właśnie o te furtki, jakie tu widzimy: „chyba, że przepisy stanowią inaczej”. A to znaczy, że to nie jest dokładnie tryb z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Gdyby tak było, byłoby to wpisane wprost, bez dodatków. Szczerze mówiąc, nie mam takiej propozycji poprawki do tego art. 2 ust. 3 pkt 3, aby to było zgodne z intencjami, jakie przedstawił pan pełnomocnik, a jednocześnie wynikało z przepisu i było jasne. Dlatego wydaje się, że…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Wydaje się, że teraz przejdziemy do głosowania nad zaproponowanymi poprawkami. Proszę państwa, rozumiem, że w pierwszej kolejności głosujemy nad poprawką złożoną przez panią poseł Ścigaj, która mówi o tym, by siedzibą Narodowego Instytutu był Kraków.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

2 głosy za, 20 przeciw, 12 osób się wstrzymało. Stwierdzam, że poprawka nie zyskała akceptacji.

Poseł Agnieszka Ścigaj (Kukiz15):

Zgłaszam wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Bardzo proszę. Przechodzimy do poprawki drugiej, w której posłowie wnoszą o usunięcie art. 2 ust. 3 pkt 3.

Kto jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

12 głosów za, 20 przeciw, 1 osoba się wstrzymała od głosu. Stwierdzam, że poprawka nie zyskała akceptacji.

Rozumiem, że teraz zagłosujemy nad art. 2 w wersji zaproponowanej przez wnioskodawców. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 2 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

20 głosów za, 12 przeciw. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 2 w proponowanej wersji.

Czy są uwagi do art. 3? Bardzo proszę.

Dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego Ewa Kulik-Bielińska:

Raz jeszcze Ewa Kulik-Bielińska, Fundacja Batorego. Wydaje się, że procedowanie nad ustawą w ten sposób, że państwo głosują nad poszczególnymi artykułami – na przykład,

art. 3, który jest o przewodniczącym Komitetu – zanim dyskutujecie o samym Komitecie i jego roli, jest podejmowaniem decyzji o czymś, o czym jeszcze nie wiemy, czy jest dobre. Wydaje się, że w tym momencie należałoby przejść do artykułu, który…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Bardzo panią przepraszam, ale o tym, jak procedujemy, my decydujemy i regulamin. Jest ustawa. Odnośnie do treści, pewnie część z państwa się zgadza, część się nie zgadza, więc prosiłabym, żeby to jednak były uwagi do treści artykułu.

Dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego Ewa Kulik-Bielińska:

Tak, do treści. W tej ustawie następuje totalne pomieszanie kompetencji. Mamy w tej chwili: Komitet do spraw Pożytku Publicznego i jego przewodniczącego, dyrektora Narodowego Centrum, Radę tego Centrum, pełnomocnika do spraw społeczeństwa obywatelskiego, Departament Społeczeństwa Obywatelskiego i jego dyrektora oraz Radę Działalności Pożytku Publicznego. Jakie są kompetencje Rady Działalności Pożytku Publicznego, która składa się, między innymi, z przedstawicieli: ministerstw, organizacji pozarządowych, a także organizacji samorządów oraz Komitetu Pożytku Publicznego, który składa się z przedstawicieli ministerstw. Są w tej chwili dwa ciała w bardzo podobnej randze – Komitet do spraw Pożytku Publicznego, który składa się z przedstawicieli ministerstw i Rada Działalności Pożytku Publicznego, która w 1/3 składa się również z przedstawicieli ministerstw. Jak te dwa ciała będą zarządzać materią, która dotyczy tego samego, a mianowicie, rozdysponowania środków dla organizacji pozarządowych z administracji centralnej, współpracy administracji centralnej z organizacjami pozarządowymi, nadzoru nad organizacjami pożytku publicznego i organizacjami pozarządowymi, nadzoru nad realizacją zadań publicznych. Występuje tu absolutne pomieszanie kompetencji. Dla organizacji pozarządowych będzie kompletnie niejasne, komu one podlegają, bo tych ciał jest coraz więcej, wzajemnie się wykluczają albo nakładają się na siebie i mają mniej więcej tę samą rangę – ministerialną.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę o zabranie głosu pana siedzącego obok.

Prezes Zarządu Fundacji OPOR Witold Zakrzewski:

Witold Zakrzewski, Fundacja OPOR, członek RDPP przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, art. 3 mówi, że nadzór nad Instytutem sprawuje przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, o którym mowa w art. 34a ust. 1 pkt 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na dzisiaj tego przepisu w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie ma. W związku z tym, odnoszenie się do tego na tym etapie, kiedy jeszcze nie zostało to wprowadzone do zapisu dotyczącego nadzoru nad Instytutem, jest trochę niewłaściwe. Najpierw powinno być wprowadzenie do ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie Komitetu jako takiego, który nie istnieje, a dopiero później wprowadzenie nadzoru nad Instytutem. Państwo tą ustawą wprowadzają bardzo gruntowne zmiany do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, nie angażując w te zmiany ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie społeczeństwa obywatelskiego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan premier.

Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Gliński:

Właśnie angażujemy. Rozmawiamy. Były konsultacje. Jest normalną praktyką legislacyjną, że zmienia się także inne ustawy, bo żebyśmy mogli cokolwiek zrobić i sensownie procedować, to trzeba być tego świadomym. Ta ustawa zmienia także odpowiednie zapisy innych ustaw tak, żeby prawo w Polsce było spójne. To jest naturalne. Wynika to z dobrej praktyki legislacyjnej.

Natomiast, chciałbym się odnieść do pierwszego pytania. Nie, kompetencje są jasne. Warto jednak powiedzieć o Komitecie do spraw Pożytku Publicznego. To jest instytucja

konstytucyjna. Z konstytucji polskiej wynika… Nie wiem, dlaczego Ewa kręcisz głową. Wystarczy wziąć konstytucję i zobaczyć…

Dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego Ewa Kulik-Bielińska:

Jakby pan premier mógł przytoczyć artykuł.

Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Gliński:

Art. 147 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Weź konstytucję i zobacz. To jest organ... Tak, polityczny. Rządowy – jak można powiedzieć językiem bardziej zrozumiałym. Chodzi o to, że faktycznie sprawy społeczeństwa obywatelskiego zyskują wysoki status, tak, jak – na przykład – sprawy Unii Europejskiej, bo jest Komitet do Spraw Europejskich, który się tym zajmuje. Owszem, to politycy decydują o kierunkach funkcjonowania polityki państwa wobec organizacji pozarządowych. Nie bądźmy zakłamani, nie mówmy, że nie ma takiej polityki. Każde odpowiedzialne państwo – chyba, że jest to państwo teoretyczne – ma politykę wobec organizacji pozarządowych. Najlepiej, jeżeli ona polega na tym, że stwarza się najlepsze warunki do działania tych organizacji. I po to jest Komitet. A inne ciała są podlegające, i to wynika wyraźnie z tego, co robią. Część jest doradczych, bo przecież to też jest oczywiste.

Chciałbym jeszcze odnieść się krótko do dwóch spraw. Przepraszam, pani przewodnicząca, ale za 10 minut będę musiał wyjść, ale będę dostępny pod telefonem, gdyby to było konieczne. Po prostu, muszę równolegle pełnić inne obowiązki. Zostają tu jednak pan pełnomocnik, pan dyrektor i cały zespół.

Bardzo proszę, nie szermujmy argumentem większości. W Polsce jest sto kilkadziesiąt tysięcy organizacji pozarządowych. Nie ma żadnych danych statystycznych świadczących o tym, jaka jest opinia większości. To jest ruch społeczny, który jest niepoliczalny, bardzo różny, bardzo liczny, różnie sformalizowany. Zatem, argument o większości odrzucam, bo nie wiem, jaka jest większość, jaka jest opinia. Ja mam poparcie bardzo wielu organizacji i działaczy, jeżeli chodzi o ten projekt – mówię skrótowo, przepraszam.

I jeszcze jedna sprawa. Odnośnie do upolitycznienia, o którym państwo mówili, że to ma być przy pani premier, jakim prawem itd., moim zdaniem, dwa argumenty są podstawowe. Po pierwsze, to było w ministerstwie i żadne inne funkcje nie będą odbierane z poziomu gmin. Po drugie, działacze organizacji pozarządowych byli i są zaangażowani w politykę. Co więcej, realizowali politykę, na przykład w poprzedniej ekipie, w różnych miejscach, bardzo wysokich instytucjach politycznych. I robili to nasi koledzy…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Z wnioskiem formalnym zgłosiła się pani poseł Kochan i zaraz go złoży. Są jeszcze inne osoby, które chciałyby zabrać głos w ramach tego punktu. Ponadto, o godzinie 12.00 zaczyna się tutaj posiedzenie innej komisji, więc mamy naprawdę niewiele czasu. Prosiłabym o krótkie wypowiedzi. Zrobimy przerwę i przeniesiemy się do sali 101. Myślę, że 10 minut to wystarczająco dużo czasu, żebyśmy wszyscy do tej sali przeszli. Bardzo proszę, pani wiceprzewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Przepraszam, panie premierze. Jesteśmy w miejscu, które nazywa się Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Jesteśmy na oficjalnym posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, która jest jego organem, jak każda z pozostałych komisji sejmowych. Być może państwo są ze sobą per ty, ale mnie razi ten sposób procedowania podczas oficjalnych obrad…

Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Gliński:

Przepraszam bardzo. Bardzo przepraszam panią przewodniczącą…

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję. I druga uwaga, dotycząca naszego sposobu omawiania różnych rzeczy.

Proszę państwa, w miejscu, w którym uprawia się zawodowo politykę, mówienie o tym, że polityka jest czymś złym, mnie razi. Polityka państwa wobec organizacji pozarządowych jest zadaniem państwa. Kropka. Nie mówcie, że upolityczniamy organizacje pozarządowe, bo one, działając w każdej sferze życia społecznego, także uprawiają

swoistą politykę dla swoich potrzeb i załatwiania problemów środowisk, dla których powstały. I skończmy z niemądrym mówieniem, że polityka jest czymś niedobrym. Jest dobra, jeśli jest uprawiana przez ludzi, którzy mają ideologię. I tyle.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Myślę, pani przewodnicząca, że wszyscy tę ideologię mają, tylko one się różnią i są różne sposoby realizacji tych ideologii. Bardzo proszę kolejną panią o zabranie głosu. Proszę państwa, za 6-7 minut musimy skończyć.

Pracownik Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka Małgorzata Szulecka:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Małgorzata Szulecka, Helsińska Fundacja Praw Człowieka. Ja bym chciała odnieść się jeszcze do art. 3 projektu tej ustawy, bo uważam, że on jest fundamentalny dla całej struktury tej ustawy i projektowanego Narodowego Instytutu Wolności.

Po pierwsze, chciałabym zwrócić uwagę na to, że wprowadzenie instytucji Komitetu do spraw Pożytku Publicznego powoduje chaos kompetencyjny. Po drugie, ta kwestia nie była przedmiotem konsultacji społecznych, dlatego, że ten zapis pojawił się w ustawie niedawno. Po trzecie, Komitet do spraw Pożytku Publicznego nie jest organem konstytucyjnym. W art. 147 ust. 4 Konstytucja mówi jedynie o tym, że w skład Rady Ministrów mogą być powoływani przewodniczący komitetów określonych w ustawach. To jest trzecia kwestia. A czwarta kwestia jest taka – pojawiała się ona już wielokrotnie – że w świetle tego przepisu oddaje się polityczny nadzór nad działalnością całego tego Instytutu. I tu dochodzimy do fundamentalnej kwestii, że jeśli tak mocno szerzymy polityczny nadzór nad działalnością tego Instytutu, to stworzymy systemowe zagrożenie dla działalności sektora organizacji pozarządowych, bo stajemy przed ryzykiem, że działalność Instytutu będzie się zmieniać wraz z każdą zmianą polityczną. Powoduje to, że rozwój nie będzie stabilny ani zharmonizowany, tylko będzie podlegać – jak już powiedziałam – politycznym zmianom. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. W kolejności, pan – zgłaszał się pan już bardzo długo – i pan premier. Czy tak? Bardzo proszę. Po kolei. Jest kolejność, pani poseł. Ja widzę, ale państwo zgłaszali się pierwsi.

Członek Rady Działalności Pożytku Publicznego Wojciech Jakimowicz:

Wojciech Jakimowicz – Dolnośląskie Towarzystwo Regionalne Wrocław i RDPP. Szanowni państwo, usłyszałem dzisiaj bardzo wiele informacji, które nie wychodzą ode mnie. Przedstawiciele wielu organizacji, mających w nazwie „ogólnopolskie" lub federacje", wypowiadają się w imieniu całego sektora. Dotyczy to poszczególnych punktów. Usłyszałem też, że jakieś organizacje mają pod kogoś podlegać. Nie wyobrażam sobie czegoś takiego. Moja autonomia jest tak daleko idąca, że jeżeli miałoby nastąpić coś takiego, sugerowanego przez moich przedmówców, to, niestety, w takich sprawach ja udziału nie biorę – ze względu na autonomię.

Proszę państwa, tu była licytacja, kto, skąd i z jak daleka przyjechał. Ja nie będę brać w tym udziału, choć na pewno bym wygrał. Niemniej jednak, organizacje małe, które praktycznie nie mają żadnego dostępu, nie są w stanie przeprowadzić wniosków, a wreszcie, wniosków zdobytych – jeśli już – nie są w stanie rozliczyć, to dopiero mamy pełen obraz tego, z czym mamy do czynienia.

Na koniec podkreślam, że wypowiedzi typu, że jest się organizacją ogólnopolską, nie upoważniają nikogo do tego, żeby reprezentować moją organizację, czy moje organizacje lub osoby, z którymi ja współpracuję. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie premierze.

Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Gliński:

Chciałbym jeszcze raz wyjaśnić pani z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka – jeśli zapamiętałem nazwę – że naprawdę nie ma żadnej zmiany. Dotychczas minister rodziny nadzorował, podejmował i powoływał także członków Rady Działalności Pożytku Publicz-

nego, a teraz podobne funkcje będzie pełnić inny organ, inaczej umieszczony, wyżej zawieszony politycznie. I tylko taka jest różnica. Nie wiem zatem, jaki jest argument, że coś się tutaj zmieniło, poza tym, że w Polsce półtora roku temu zmieniła się władza.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę bardzo, w kolejności pani, potem pan i pani.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Dziękuję. Odniosę się do art. 3 z tym samym zastrzeżeniem, o którym mówiłam na początku, to znaczy, że jestem tutaj jako przedstawicielka Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych i reprezentuję członków Federacji. Nie jest tak, że wszystkie organizacje należą do Federacji, więc nie mówimy w ich imieniu. Mówimy w imieniu naszych członków. Tyle możemy. Dlatego też ciągle podkreślam z uporem maniaczki, że ważne jest wysłuchanie publiczne i ważne były konsultacje, bo znowu dochodzimy do artykułu, który państwu nie był…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Ja bardzo panią przepraszam, ale te argumenty już znamy. Poprosimy o nowe, bo musimy już wyjść. Albo da pani szansę wypowiedzenia się innym, albo po prostu…

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Rozumiem. Kwestia tego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w ogóle nie była konsultowana. Przewodniczący Komitetu ma bardzo duże uprawnienia i nie jest związany nawet wolą tego Komitetu. Jest to więc wprowadzanie nowego organu, którego powołanie nie było konsultowane, który jest dodatkiem na ostatnią chwilę, 5 dni przed posiedzeniem Rady Ministrów. Uważam, że wprowadzanie nowego organu, który jest odpowiedzialny za współpracę z organizacjami pozarządowymi, jest podejściem totalnie nie partnerskim i powinno to… To znaczy, ten Komitet…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Proszę państwa, argumenty są powtarzane, jeśli chodzi o organizacje. Bardzo dziękuję za to…

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

OK. Przepraszam, jeszcze tylko…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Ostatni głos w tym punkcie, pan premier Gliński… Proszę państwa, bardzo państwa przepraszam…

Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Gliński:

Chcę tylko wyjaśnić, bo pani mówi, że nie było to konsultowane…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Chwileczkę. Panie premierze, bardzo przepraszam…

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Sprawa Komitetu nie była konsultowana…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Proszę państwa, bardzo przepraszam. Szanujmy się nawzajem, bo zmienię sposób procedowania w tej Komisji… Nie ojoj, proszę państwa. Chciałabym dać szansę wypowiedzenia się wszystkim, ale prosiłabym o to, żebyśmy wzajemnie się szanowali i podnosili nowe argumenty zarówno z jednej, jak i z drugiej strony. Pan premier Gliński, bardzo proszę.

Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Gliński:

Chcę tylko wyjaśnić, że państwa organizacja była zaproszona na spotkanie 30 czerwca właśnie po to, żeby podyskutować na ten temat. Tak, to jest nowa rzecz, którą wprowadziliśmy. Uważamy, że jest lepsza dla funkcjonowania tej zmiany, którą wprowadzamy. Byliśmy otwarci na rozmowy i konsultacje. Tak wyglądają konsultacje…

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

To zaproszenie dostaliśmy dzień wcześniej…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Proszę państwa, ogłaszam przerwę do 12.10. zapraszam do sali 101.

[Po przerwie]

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Proszę państwa, kontynuujemy nasze posiedzenie. Jesteśmy przy art. 3. Czy jeszcze ktoś przy tym artykule chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Scheuring-Wielgus.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (N) – spoza składu Komisji:

Szanowni państwo, jesteśmy w rozdziale 1 „Przepisy ogólne". Jak sam nazwa wskazuje, są to przepisy ogólne, a o organach i organizacji Narodowego Instytutu mówimy w rozdziale 2, do którego jeszcze nie doszliśmy. Czyli, logicznie mówiąc, art. 3 z rozdziału 1 jest kompletnie niepotrzebny w tym rozdziale.

Nie ma już pana ministra Glińskiego, który mówił o spójności, o tym, że powołanie tego Instytutu i artykuły, które są tu umieszczone, mają to uspójnić i doprowadzić do porządku w organizacjach pozarządowych. Mam więc pytanie do pana Lipińskiego, pełnomocnika rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego. Na ostatnim posiedzeniu, kiedy było pierwsze czytanie, mówił pan z mównicy sejmowej, że ta ustawa, którą chcą państwo wprowadzić, kompletnie nic nie zmienia, nie pociąga absolutnie żadnych zmian. Po pana wystąpieniu miał swoje wystąpienie pan premier Gliński, który mówił coś zupełnie innego – że następują wielkie zmiany, na które jest zapotrzebowanie. Pytanie jest takie, który z panów kłamał. Pan, czy pan minister Gliński.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Proszę państwa, przechodzimy do głosowania. Nie, pani poseł, nie umożliwię przedstawicielom rządu udzielenia odpowiedzi na takie pytanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 3 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

19 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 3.

Czy są uwagi do art. 4? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 4? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 4.

Czy są uwagi do art. 5? Bardzo proszę, pani poseł Wargocka.

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

W art. 5 ust. 2 proponujemy nadać nowe brzmienie dodając wyrazy „z zastrzeżeniem art. 6 ust. 4". W związku z tym, zmiana w art. 5 ust. 2 musi być poddana pod głosowanie łącznie ze zmianą w art. 6 ust. 3 i 4. To doprecyzowanie usunie sprzeczność w zapisie. Jest to poprawka legislacyjna. Wskutek tej poprawki otrzymamy jasny zapis, że kadencja dyrektora przed jej upływem wygasa w razie jego śmierci, a w razie wygaśnięcia kadencji dyrektora lub jego odwołania, do czasu powołania nowego dyrektora, jego obowiązki pełni zastępca dyrektora wskazany przez przewodniczącego Komitetu. To jest poprawka legislacyjna, doprecyzowująca.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani wiceprzewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Czy pani poseł zechciałaby nam przypomnieć, jeszcze raz powiedzieć, bo nie znalazłam tej poprawki, na czym ona polega? Może źle zanotowałam – w art. 6 ust. 1 pkt 4 dotyczy złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego…

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

Rozpatrujemy poprawki w art. 5 ust. 2 i w art. 6 ust. 3 i 4. Te przepisy art. 5 i 6 dotyczą kadencji dyrektora.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Robert Durlik:

Nie mamy uwag do tych poprawek. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Stanowisko rządu.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Popieramy.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem..? Przepraszam bardzo, nie widziałam. Bardzo proszę.

Prezes Sztabu Ratownictwa SKSR Jerzy Płókarz:

Jerzy Płókarz Sztab Ratownictwa SKSR, PL-CB Radio. Pani przewodnicząca, panie ministrze, szanowni państwo posłowie, postulujemy wykreślenie w art. 5 ust. 1 pkt 7, który mówi, że dyrektor ma obowiązek posiadania znajomości języka angielskiego w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się. Oczywiście, znajomość języka angielskiego będzie atutem kandydata na stanowisko dyrektora, jednak zapis w polskiej ustawie obligujący polskiego urzędnika, w polskiej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, który ma się zajmować rozwojem naszego polskiego społeczeństwa obywatelskiego w naszym polskim kraju, gdzie obowiązuje urzędowy język polski, w naszej ocenie, jest nadregulacją. Aż ciśnie się na usta cytat: „A niechaj narodowie wżdy postronni znają…”.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. I proszę bardzo, pan też chciał zabrać głos.

Prezes Zarządu Fundacji OPOR Witold Zakrzewski:

Witold Zakrzewski Fundacja OPOR, członek RDPP przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Rada podczas prac nad tą ustawą proponowała, aby ust. 1 zakończył się słowami „na 5-letnią kadencję”, bez wypisywania warunków, jakie ma spełnić powoływany dyrektor, bo to można zamieścić w ogłoszeniu, a niekoniecznie musi to być w ustawie. Jeżeli jednak pozostawiliby państwo taką rzecz, to w związku z tym, że pewne rzeczy są niemierzalne i nie jest się w stanie ich określić, to proponowałbym usunąć z ust. 1 pkt 4 sformułowanie „posiadają wiedzę w zakresie działalności pożytku publicznego i wolontariatu”, ponieważ na dzisiaj nie jest to możliwe do zmierzenia, a także określenie „co najmniej 5-letnie doświadczenie”, bo może się okazać, że ktoś, kto pracuje w organizacji rok czy dwa, może mieć ogromną wiedzę i umiejętności, i może być wspaniałym dyrektorem takiego Centrum. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Przechodzimy w takim razie do głosowania nad poprawką zgłoszoną przez panią poseł Wargocką.

Kto z pań i panów posłów jest za tym, żeby nadać nowe brzmienie art. 5 w ust. 2, łącznie z art. 6 ust. 3 i 4? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

20 głosów za, 6 przeciw, 1 osoba się wstrzymała. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta przez Komisję. Przypomnę, że poprawka dotyczyła art. 5 ust. 2, z konsekwencjami w art. 6 ust. 3 i 4.

Proszę państwa, poprawek zgłoszonych przez państwa nie możemy procedować, bo nie mają państwo takich uprawnień, żeby poprawki składać. W związku z tym, zapytam, kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 5 wraz z przegłosowaną poprawką? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

20 głosów za, 6 przeciw, 1 osoba się wstrzymała. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 5 wraz z poprawką.

Czy są uwagi do art. 6? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 6?

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Sprzeciw.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 6? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

20 głosów za, 8 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 6.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 7? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że…

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Jest!

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 7 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

20 głosów za, 8 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 7.

Czy są uwagi do art. 8? Bardzo proszę, pani poseł Wielichowska.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, proponuję zmianę treści art. 8 w ust. od 5 do 8 i przy okazji chcę powiedzieć o art. 27 ust. 1…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Rozumiem, że to konsekwencja. Czy tak?

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Tak. Chodzi o dopisanie wyrazów „po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady". W pierwotnym przedłożeniu jest „po uzyskaniu opinii Rady". Obecnie, nawet jeśli opinia jest negatywna, przewodniczący Komitetu może przyjąć i zatwierdzić plany roczne oraz sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe, a nie powinien.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Wargocka.

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

W art. 8 ust. 2 pkt 3 – jest to poprawka o charakterze redakcyjnym – chcemy zmienić zaimek „je" na zaimek „go". Jest to czysto techniczna rzecz. Natomiast, w art. 39… Przepraszam, to nie dotyczy art. 8. Tylko poprawka redakcyjna.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos w związku z tymi poprawkami? Bardzo proszę panią o zabranie głosu.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Dziękuję. Kinga Polubicka OFOP. Chciałabym poprzeć poprawkę pani poseł Wielichowskiej z tego względu, że w momencie, kiedy jest opinia negatywna – tak, jak pani poseł powiedziała – to niczego nie zmienia. Zwróćmy jednak uwagę na to, jaka jest konstrukcja. Przewodniczący Komitetu zatwierdza to, co zostaje przedstawione przez dyrektora. Nie ma nawet udziału Komitetu w opiniowaniu czy zatwierdzaniu tych dokumentów. A mówimy tu o takich dokumentach, jak plan finansowy i plan działalności, a także sprawozdanie z działalności, sprawozdanie finansowe, a także końcowe sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego. Wygląda na to, że tak naprawdę to dwie osoby o tym decydują – dyrektor przedstawia, przewodniczący może wziąć pod uwagę negatywną opinię Rady lub nie i zatwierdzić to, a jednocześnie niezatwierdzenie tych dokumentów jest właściwie jedną z niewielu przesłanek do odwołania dyrektora. Tak naprawdę, w tej sytuacji mówimy o tym, że jest dyrektor i przewodniczący i oni decydują o tym, jak wygląda plan działania, plan finansowania i jak się potem sprawozdaje z tego działania. To trochę stoi w sprzeczności – a właściwie nie trochę, tylko bardzo – z tym, co państwo mówią o większym udziale organizacji pozarządowych,

bo, nawet jeśli biorą udział w pracach Rady, ich opinia jest zupełnie niewiążąca. Nie niesie za sobą żadnych konsekwencji. Tyle, popierając poprawkę pani poseł Wielichowskiej.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś z państwa posłów lub zaproszonych gości chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Proszę Biuro Legislacyjne o ewentualne uwagi do zgłoszonych poprawek.

Legislator Robert Durlik:

Poprawka pani poseł Wargockiej jest identyczna z poprawką nr 1 z naszego zestawienia poprawek legislacyjno-redakcyjnych. Odnośnie do poprawki pani poseł Wielichowskiej, jest to poprawka merytoryczna, więc nie mamy uwag. Natomiast, jest ona poprawnie skonstruowana.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

W jakiej kolejności powinniśmy głosować?

Legislator Robert Durlik:

One są zupełnie niezależne od siebie, więc może w kolejności jednostek, najpierw poprawkę do ust. 2 pani poseł Wargockiej, a potem pani poseł Wielichowskiej do ust. 5-8.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dobrze. Dziękuję. Stanowisko rządu do tych poprawek.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Popieramy poprawkę pani poseł, natomiast nie popieramy poprawki pani poseł Wielichowskiej.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przechodzimy zatem do głosowania nad tymi poprawkami, wedle kolejności, w jakiej były zgłoszone. Poprawka pani poseł Wielichowskiej zmierza do zmiany treści art. 8 ust. 5-8 i w art. 27 ust. 1. Wyrazy „po uzyskaniu opinii Rady" zastąpić wyrazami „po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady".

Kto z pań i panów posłów jest przyjęciem zaproponowanej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

7 głosów za, 19 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji Komisji.

Przechodzimy do drugiej poprawki, aby nadać nowe brzmienie ust. 2 w art. 8. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zaproponowanej przez panią poseł Wargocką?

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

Czysto legislacyjna. Zmiana zaimka.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

23 głosy za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka zyskała akceptację Komisji.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem całego art. 8 wraz z przegłosowaną poprawką ? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

20 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 8.

Czy są uwagi do art. 9? Bardzo proszę, pani poseł Wielichowska.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, proponuję dwie poprawki. Pierwsza, dotyczy zmiany w art. 9 ust. 1 pkt 4, który uzyskałby brzmienie, że „W skład Rady wchodzą: 4) pięcioro członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, spośród kandydatów, z których każdy ma poparcie przynajmniej 20 organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie". I tutaj dopisu-

jemy „wybranych w bezpośrednich wyborach zorganizowanych wśród organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Szanowni państwo, to organizacje powinny wybierać swoich reprezentantów i taka praktyka była w ostatnich latach chociażby w przypadku Rady Działalności Pożytku Publicznego czy komitetów monitorujących fundusze europejskie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Czy ktoś z państwa posłów albo zaproszonych gości chciałby zabrać głos w tym punkcie? Jeszcze pani poseł Wielichowska, bardzo proszę.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Zapowiedziałam dwie poprawki, a powiedziałam o jednej. Proponujemy jeszcze zapis w art. 9 ust. 2. Chcielibyśmy to zmienić w ten sposób, że „Członkiem Rady może być osoba, która posiada wiedzę i co najmniej 3-letnie doświadczenie…”. W pierwotnym przedłożeniu jest „5-letnie doświadczenie w działalności w organizacjach pozarządowych lub podmiotach określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Szanowni państwo, obniżenie okresu zaangażowania wymagane jest, aby dopuścić do Rady reprezentantów organizacji młodzieżowych. I konieczne jest wykreślenie wyrazów „doświadczenie zawodowe”, gdyż osoby od lat działające aktywnie w organizacjach obywatelskich często nie są w nich zatrudniane. Dotyczy to wielu grup – historycznych, patriotycznych czy tak zwanych wiejskich. Wymaganie wyższego wykształcenia wyklucza zarówno działaczy organizacji młodzieżowych, jak i osoby o mniejszych szansach. Kompetencje członków powinny być weryfikowane właśnie przez sektor. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panowie chcieli zabrać głos. Zaczynamy od pana. Tak, bardzo proszę.

Członek RDPP Wojciech Jakimowicz:

W art. 9 mówi się o pięciu członkach reprezentujących organizacje pozarządowe. Pragnę przypomnieć, że na początku było ich trzech, a teraz jest pięciu. Natomiast, liczba 20 organizacji, które by rekomendowały czy popierały tę kandydaturę – w moim przekonaniu – powinna iść w górę, a nie w dół. Może 25, a może 30. Natomiast, nie wiem, czy obniżenie okresu doświadczenia byłoby słuszne, bo przecież 5 lat to nie taki długi okres i z młodości jeszcze się nie wyrasta. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Gdyby jeszcze pan był uprzejmy się przedstawić.

Członek RDPP Wojciech Jakimowicz:

Wojciech Jakimowicz, DTR Wrocław i RDPP.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Pytam nie z ciekawości, tylko w stenogramie musi być to precyzyjnie napisane. Bardzo proszę, kolejny pan.

Prezes Zarządu Fundacji OPOR Witold Zakrzewski:

Witold Zakrzewski Fundacja OPOR i członek RDPP przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Chciałbym poprzeć tę poprawkę pani poseł Wielichowskiej, dotyczącą bezpośrednich wyborów przedstawicieli strony pozarządowej w Radzie. Rada Działalności Pożytku Publicznego już takich wyborów dokonywała. To jest zmiana oczekiwana ze strony sektora pozarządowego, aby członkowie wszelkich ciał dialogu, czy tych, w których uczestniczą przedstawiciele organizacji pozarządowych, byli wybierani przez ten sektor. Pozwala to wybrać te osoby, które są rzeczywistymi reprezentantami tego sektora obywatelskiego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. I kolejny pan, bardzo proszę.

Przewodniczący Zarządu RCWIP Łukasz Domagała:

Łukasz Domagała RCWIP. Ja również wspieram zmianę zgłoszoną przez panią poseł Wielichowską, dotyczącą wyborów. Powołuję się na doświadczenie Ministerstwa Rozwoju, które od nowej perspektywy finansowej zastosowało ten tryb wyborów, skutecznie zapraszając do monitorowania funduszy organizacje pozarządowe zarówno na poziomie regionalnym, w Regionalnych Programach Operacyjnych, jak i na poziomie centralnym, poprzez instytucje zarządzające w poszczególnych ministerstwach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę panią o zabranie głosu.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Ja także chciałabym poprzeć poprawkę posłanki Wielichowskiej, z tym, że w części drugiej, czyli, dotyczącej doświadczenia zawodowego w zakresie funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego, polegającej na wykreśleniu wyrazu „zawodowe". Przecież sam dyrektor nie musi mieć doświadczenia zawodowego, a doświadczenie w tej działalności. Wielu działaczy długoletnich nie działa zawodowo, tylko społecznie, a więc zupełnie poza swoim zawodem, zarobkową działalnością. Wykreślenie „doświadczenia zawodowego" wydaje się tym bardziej zasadne w powiązaniu z art. 5, gdzie są podane wymogi w stosunku do dyrektora – to jest ust. 1 pkt 4.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę pana o zabranie głosu.

Członek Zarządu Konfederacji Inicjatyw Pozarządowych Rzeczypospolitej Kamil Rybikowski:

Kamil Rybikowski, Konfederacja Inicjatyw Pozarządowych Rzeczypospolitej. Ja odnośnie do propozycji pani poseł, do pkt 2. Jestem zwolennikiem – tak, jak przedmówczyni – wykreślenia tego sformułowania „doświadczenia zawodowego". Jest to jednak pewna dyskryminacja osób, które w tym sektorze działają społecznie. Natomiast, nie jestem fanem tej propozycji dotyczącej skrócenia okresu doświadczenia. Uważam, biorąc pod uwagę, że jest to tylko pięciu członków, że dobrze by było, aby to jednak były osoby z dużym doświadczeniem w pracy na rzecz sektora, a także mające pewne doświadczenie życiowe i wyższe wykształcenie magisterskie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi do tych poprawek?

Legislator Robert Durlik:

Nie mamy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Proszę o stanowisko rządu.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Popieramy poprawkę do art. 9 pkt 2 i 4, nie popieramy poprawki do art. 9 ust. 1 pkt 4.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. W takim razie przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest przyjęciem poprawki w art. 9 pkt 2 i 4? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

25 głosów za. Stwierdzam, że Komisji poprawkę przyjęła.

Kto z pań i panów posłów jest przyjęciem poprawki dotyczącej art. 9 ust. 1 pkt 4? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

6 głosów za, 21 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji Komisji. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem..?

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani przewodnicząca, przepraszam, kwestia formalna. Podobno nie ma w Internecie transmisji posiedzenia naszej Komisji, a zainteresowanie jest ogromne. Bardzo proszę

prezydium Komisji o sprawdzenie i ewentualne spowodowanie, żeby przebieg posiedzenia Komisji był dostępny dla wszystkich zainteresowanych. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dobrze. Mam prośbę do sekretariatu Komisji, żeby panie to sprawdziły. Dobrze?

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem..? Bardzo proszę.

Prezes Sztabu Ratownictwa SKSR Jerzy Płókarz:

Jerzy Płókarz Sztab Ratownictwa SKSR, Polskie Radio Obywatelskie, PL-CB Radio. Pani przewodnicząca, panie ministrze, Wysoka Komisjo, przed chwilą została przyjęta poprawka, która w części spełnia nasz postulat. Nasze organizacje proszą uprzejmie o przejęcie przez państwa posłów poprawki w art. 9 ust. 2 pkt 4. Wnosimy również o skreślenie treści „oraz posiada wyższe wykształcenie magisterskie lub równorzędne".

Często zasłużeni i doświadczeni działacze społeczni nie posiadają wykształcenia wyższego, mają natomiast dużą wiedzę i olbrzymie doświadczenie w praktycznych działaniach organizacji społecznych. Stawianie ustawowej bariery, uniemożliwiającej organizacjom pozarządowym rekomendowania do Rady takich ludzi – w naszej ocenie – jest wysoce niewłaściwe.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Pytanie do Biura Legislacyjnego, czy w tym momencie możemy procedować tę poprawkę, jeśli ktoś ją przejmie.

Legislator Robert Durlik:

Jeżeli poprawka zostanie przejęta, to oczywiście tak. Natomiast, trzeba tę poprawkę przedstawić w formie pisemnej…

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Rozumiem, że pan ma ją przygotowaną na piśmie. Czy tak? To bardzo proszę, bo pani poseł Wargocka ją przejmie.

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

Przejmuję tę poprawkę.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Stanowisko rządu.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Popieramy.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałabym jednak zobaczyć tę poprawkę, żebym wiedziała, jak zadać pytanie.

Rozumiem, że ta poprawka zmierza do tego, żeby w art. 9 ust. 2 pkt 4 wykreślić wyraz „zawodowe" oraz sformułowanie „posiada wyższe wykształcenie magisterskie lub równorzędne". Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

28 głosów za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja poprawkę przyjęła.

Przechodzimy do przegłosowania art. 9 w całości, z zaproponowanymi poprawkami. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 9? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

24 głosy za, 2 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 9.

Czy są uwagi do art. 10? Bardzo proszę, pani poseł Wielichowska.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, proponuję zmianę treści w art. 10 ust. 1, poprzez dopisanie wyrazów „po przeprowadzeniu wyborów bezpośrednich wśród organizacji

pozarządowych". Czyli, art. 10 ust. 1 brzmiałby tak: „Członków Rady, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, powołuje i odwołuje Przewodniczący Komitetu na wniosek reprezentowanych organizacji, po przeprowadzeniu wyborów bezpośrednich wśród organizacji pozarządowych". Szanowni państwo, to organizacje powinny wybierać swoich reprezentantów i taka praktyka była w ostatnich latach w przypadku Rady Działalności Pożytku Publicznego i komitetów monitorujących fundusze europejskie.

Jeśli już jesteśmy przy art. 10, pani przewodnicząca, to od razu chciałabym zgłosić kolejną poprawkę, która dotyczy zmiany treści art. 10 ust. 5 pkt 3. „Członek Rady zostaje odwołany przed upływem kadencji, jeżeli: 3) uchyla się od wykonywania obowiązków". Zapis w pierwotnym przedłożeniu „niewłaściwie realizuje", jest bardzo niejasnym określeniem. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę. Tym razem zaczynamy z drugiej strony. Proszę pana o zabranie głosu.

Prezes Zarządu Fundacji OPOR Witold Zakrzewski:

Witold Zakrzewski, Fundacja OPOR, członek RDPP przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, zwracam uwagę państwa na to, że nie mamy wybieranego reprezentanta organizacji dlatego, że on reprezentuje tylko jedną organizację. Państwo w ustawie określili, że on otrzymuje tylko i wyłącznie poparcie 20 organizacji, a nie reprezentuje 20 organizacji jako takich. W związku z tym, jest tu pewna nieścisłość, bo wniosek może złożyć w tym wypadku jedna organizacja, a nie organizacje. W poprzednim punkcie zapisali państwo wyraźnie, że on otrzymuje poparcie, a reprezentować może tylko jedną organizację. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pana o zabranie głosu.

Członek RDPP Wojciech Jakimowicz:

Wojciech Jakimowicz, DTR i RDPP. Otóż, chciałbym powiedzieć, że do RDPP nie ma wyborów, są tylko rekomendacje określonej liczby stowarzyszeń, które popierają tę osobę. Natomiast, jeżeli chodzi o zorganizowanie wyborów, zastanawiam się bardzo poważnie nad tym, jak technicznie w skali ogólnopolskiej przeprowadzić wybory tych osób, żeby nie pominąć organizacji, które o tym mogą nie wiedzieć. Na przykład, mogą nie zostać poinformowane.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo i bardzo proszę panią o zabranie głosu.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Dziękuję. Kinga Polubicka, OFOP. Ta poprawka, tak samo jak poprzednia, zmierza do tego, żeby Rada miała więcej przedstawicieli organizacji pozarządowych traktowanych w sposób bardziej podmiotowy, to znaczy, żeby były wybierane przez organizacje pozarządowe. Jest to więc dobry kierunek. Coraz bardziej zauważane jest w kwestiach europejskich, że idziemy w tym kierunku. Jest to więc cofanie się. Jeśli ta ustawa ma coś zmieniać na lepsze, to nie utrzymujmy tego już trochę starego systemu o mianowaniu, wybieraniu sobie organizacji, tym bardziej, że jest tam 5 miejsc. Nie łudźmy się, że to będzie dobór różnorodnych środowisk i wielu małych, bo to nie jest wykonalne w tak małej liczbie. I tak samo, jeśli chodzi o element dotyczący niewłaściwego realizowania obowiązków, wydaje się on uznaniowy. My, po prostu, obawiamy się tego, że organizacje będą traktowane instrumentalnie. Jest ryzyko, że organizacje, które wejdą do tej Rady, jeśli tak łatwo będzie je odwołać, będą mniej krytyczne w stosunku do tego, co się dzieje i bardziej powolne, ponieważ będą się obawiać tak łatwego usunięcia. To jest bardzo duża rola dyskrecjonalna. Ja rozumiem, że administracja rządowa, rząd, ma duże pole działania, ale właśnie idziemy w tym kierunku, żeby było więcej dialogu niż jednoosobowego albo w wąskiej grupie decydowania o tak ważnych sprawach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. I kolejny pan. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Przewodniczący Zarządu RCWIP Łukasz Domagała:

Łukasz Domagała RCWIP. Ja w sprawie wyborów. Rzeczywiście jest tak, że obecnie Rada Działalności Pożytku Publicznego jest ciałem doradczym i to minister wskazuje osobę zapraszając ją do Rady. Jednak w przypadku funduszy europejskich – jak powiedziałem, jest ponad 20 tych komitetów monitorujących Europejski Fundusz Społeczny w Polsce – zastosowano nowy tryb, oparty na ustawie o polityce rozwoju, gdzie wpisane są wybory dla organizacji pozarządowych. Te wybory zostały przeprowadzone w każdym z regionów i na poziomie ogólnopolskim, przy poszczególnych ministerstwach. Jest to system działający, który nie powoduje technicznych wątpliwości, jak stosować tę procedurę. Natomiast, najważniejsze dla nas, środowiska organizacji pozarządowych, jest to, że to jednak podnosi status organizacji pozarządowych do statusu podobnego, jaki mają przedstawiciele związków pracodawców i związków pracobiorców, którzy nie są zapraszani przez poszczególnego ministra, tylko na mocy ustawy sami siebie reprezentują. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi do tych poprawek?

Legislator Robert Durlik:

Nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Stanowisko rządu, bardzo proszę.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Negatywne.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest przyjęciem poprawki dotyczącej zmiany treści art. 10 ust. 1? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

7 głosów za, 20 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji.

Przechodzimy do przegłosowania drugiej poprawki, dotyczącej zmiany treści art. 10 ust. 5 pkt 3. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

7 głosów za, 20 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji Komisji. Bardzo proszę pana o zabranie głosu.

Prezes Sztabu Ratownictwa SKSR Jerzy Płókarz:

Jerzy Płókarz, prezes Sztabu Ratownictwa SKSR, Polskie Radio Obywatelskie PL–CB Radio. Pani przewodnicząca, panie ministrze, szanowni państwo posłowie, prosimy o rozważenie przejęcia poprawki do art. 10 ust. 5 pkt 4. Postulujemy dodanie na koniec treści „lub w art. 9 ust. 1 pkt 4".

Króciutkie uzasadnienie. W art. 9 ust. 1 pkt 4 wprowadzono wymóg posiadania poparcia 20 organizacji przez reprezentanta organizacji społecznej, zatem utrata takiego poparcia powinna skutkować przynajmniej możliwością odwołania członka Rady, jeżeli on w tym momencie traci legitymację. Jeśli w art. 9 ust. 1 pkt 4 mówi się, że ma on poparcie 20 organizacji, to gdy te organizacje cofną poparcie, zgłoszą to do przewodniczącego, powinna być możliwość jego odwołania. Uważamy, że w tym momencie traci on zdolność do reprezentowania organizacji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Robert Durlik:

Uwaga ogólna. Wydaje mi się, że odwołanie się do samego ust. 1 pkt 4 może powodować pewną konfuzję, o jaki warunek tu chodzi – czy na pewno chodzi o warunek utraty poparcia – ponieważ ten przepis mówi, kto wchodzi w skład Rady. Sednem tego przepisu jest to, że w skład Rady wchodzi pięciu członków reprezentujących. Być może powinno to być zapisane wprost „lub utracił poparcie 20 organizacji pozarządowych w przypadku

członka, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4", ponieważ wydaje się nam, że ta propozycja jest nieprecyzyjna. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Stanowisko rządu.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:
Negatywne.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Nikt nie przejmuje tej poprawki. Proszę państwa, głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 10 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

19 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 10.

Czy są uwagi do art. 11? Bardzo proszę, pani poseł Wielichowska.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:
Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w art. 11 ust. 1 proponuję zmianę treści na następującą: „Pracami Rady kieruje Przewodniczący wybrany przez Radę". Chodzi o to, żeby Rada zachowała swoją niezależność i podmiotowość. Ona wtedy powinna mieć podstawowe kompetencje, na przykład, możliwość wyboru własnych władz. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Dziękuję bardzo. Nie ma więcej uwag. Stanowisko rządu.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:
Negatywne.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

7 głosów za, 19 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 11 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

18 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 11.

Czy są uwagi do art. 12? Bardzo proszę.

Dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego Ewa Kulik-Bielińska:
Ewa Kulik-Bielińska, Fundacja im. Stefana Batorego. To jest ostatni artykuł o Radzie. Kiedy czytam o tym, co ta Rada ma robić, jakie ma kompetencje, a także, jaka jest jej rola, to odnoszę wrażenie – biorąc pod uwagę, że są jeszcze dalsze artykuły o Komitecie do spraw Pożytku Publicznego – że należałoby wycofać te artykuły i zostawić tylko artykuł mówiący, że o Narodowym Centrum decydują przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego i dyrektor.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Proszę państwa, kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 12. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

18 głosów za, nikt nie był przeciw, 7 osób się wstrzymało. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 12.

Czy są uwagi do art. 13? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 13?

Poseł Magdalena Kochan (PO):
Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):
Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 13 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

18 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 13.

Czy są uwagi do art. 14? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 14?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Bardzo proszę, głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 14 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

19 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 14.

Czy są uwagi do art. 15? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 15?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 15 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

19 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 15.

Czy są uwagi do art. 16? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 16?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 65 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

19 osób za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 16.

Czy są uwagi do art. 17? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 17?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 17 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

20 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 17.

Czy są uwagi do art. 18? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 18?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest zatem za przyjęciem art. 18 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

20 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 18.

Czy są uwagi do art. 19? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 19?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 19 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

20 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 19.

Czy są uwagi do art. 20? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 20?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest zatem za przyjęciem art. 20 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Przy 20 głosach za, 7 przeciw i braku wstrzymujących się, stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 20.

Przechodzimy do art. 21. Czy są uwagi do tego artykułu? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tego artykułu?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 21 w proponowanej wersji|? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

19 głosów za, 7 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 21.

Czy są uwagi do art. 22? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Robert Durlik:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przedstawiliśmy Komisji propozycję poprawki, która w art. 22 spowodowałaby skreślenie ust. 2. Prosilibyśmy jednak przed rozważeniem takiej propozycji o wypowiedzenie się strony rządowej, wnioskodawców, ponieważ – w naszej ocenie – przepis, który mówi, że do pracowników Instytutu stosuje się przepisy Kodeksu pracy, jest truizmem. Jeżeli te osoby są zatrudnione w ramach stosunku pracy, są pracownikami, pracują w tym charakterze, to stosuje się do nich cały system prawa pracy, nie tylko Kodeks pracy. Trochę nie rozumiemy, dlaczego ten przepis tu się znalazł. Czy jest jakieś drugie dno, po co jest ta norma? W naszej ocenie, ten ustęp jest zbędny. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o stanowisko rządu.

Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w KPRM Wojciech Kaczmarczyk:

Jeśli mogę, wyjaśnię. Była wątpliwość odnośnie do tego, czy do pracowników Narodowego Instytutu Wolności jako agencji wykonawczej stosuje się przepisy Kodeksu pracy czy ustawy o służbie cywilnej. To jest wyjaśnione. Jeśli więc legislatorzy uważają, że nie ma absolutnie żadnej wątpliwości, to z naszej strony, też nie ma wątpliwości.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Rozumiem, że tę poprawkę powinien ktoś przejąć. Czy tak?

Legislator Robert Durlik:

Pani przewodnicząca, tak. Prosimy o przejęcie tej poprawki. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

W takim razie, pani poseł Wargocka deklaruje, że ją przejmie. Kto z pań i panów posłów…? Przepraszam, pan poseł Piechota.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, chciałbym zapytać pana ministra, czy nie byłoby dobrze, gdyby ten regulamin opiniowała Rada. Jeżeli bowiem tworzymy wrażenie wpływu Rady na tworzenie Instytutu, to myślę, że dobrze byłoby, żeby Rada mogła przynajmniej to zaopiniować, niezależnie od tego, co potem z tą opinią zrobią kierujący Instytutem.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Nie mam nic przeciwko takiej propozycji.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Czyli, możemy zgłosić poprawkę, że regulamin podlega zaopiniowaniu przez Radę.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Tak, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

To ja zgłaszam taką poprawkę, pani przewodnicząca, wobec przychylności pana ministra.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dobrze. Prosiłabym tylko o nią na piśmie.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Natychmiast to robię, skoro jest taka realna możliwość.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

W takim razie, rozumiem, że możemy przejść do głosowania nad poprawką zgłoszoną przez Biuro Legislacyjne, którą przejęła pani poseł Wargocka. Czy tak? Prosiłabym jeszcze o przypomnienie jej treści.

Legislator Robert Durlik:

Treścią tej poprawki jest skreślenie ust. 2 w art. 22.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dobrze. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

26 głosów za. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta. Panie przewodniczący Piechota, czy mógłby pan sprecyzować swoją poprawkę.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Proponuję, żeby ust. 2, wobec tej zmiany – bo teraz już nie ma ust. 2 – otrzymał brzmienie „Projekt regulaminu opiniuje Rada".

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

26 głosów za. Stwierdzam, że Komisja przyjęła tę poprawkę.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 22 z zaproponowanymi poprawkami? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

24 głosy za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 22 w proponowanym brzmieniu.

Czy są uwagi do art. 23? Bardzo proszę, pani poseł Wielichowska.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w art. 23 ust. 2 proponuję zmianę, która brzmiałaby następująco: „Rada Ministrów, po konsultacji z Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz konsultacjach publicznych, przyjmuje, w drodze uchwały, programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego". Szanowni państwo, należy zapewnić możliwie szeroki udział przedstawicieli sektora obywatelskiego w tworzeniu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Ta poprawka właśnie temu służy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Poproszę o stanowisko rządu.

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Jest negatywne, ponieważ Rada ma takie kompetencje. Nie potrzeba zatem tego wprowadzać.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani jeszcze chciała zabrać głos. Bardzo proszę.

Dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego Ewa Kulik-Bielińska:

Ewa Kulik-Bielińska. Proszę pana pełnomocnika do spraw społeczeństwa obywatelskiego, wydaje mi się, że intencją tej ustawy – jak państwo mówili i jak przedstawiali to na sali plenarnej i pan, i pan premier – jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego, partycypacji obywatelskiej, wpływu obywateli na sprawy, które ich dotyczą. W związku z tym, wydaje się co najmniej dziwne – jeśli nie jest to co najmniej zaprzeczeniem całej ustawy – pozbawienie możliwości udziału przedstawicieli tego społeczeństwa obywatelskiego w formie zinstytucjonalizowanej i niezinstytucjonalizowanej w tworzeniu programów. Wydaje się, że co najmniej konsultacje, jeśli nie partycypacyjny sposób tworzenia programów wspierania społeczeństwa obywatelskiego, powinny być celem

tego Centrum. I tak zresztą zapewniali przedstawiciele rządu – pani premier Szydło, pan wicepremier Gliński i wicepremier Gowin, były pełnomocnik, a obecnie dyrektor Wojciech Kaczmarczyk – w marcu 2016 r. na konferencji zorganizowanej dla organizacji pozarządowych, gdzie tworzenie programów wspierania społeczeństwa obywatelskiego wspólnie z jego reprezentantami było przedstawiane przez rząd Prawa i Sprawiedliwości. Już wybili państwo zęby Radzie – może opiniować sobie „bógwico", ale i tak jej opinia nie będzie wzięta pod uwagę. Nie może nawet wybrać ze swojego grona przewodniczącego. W Radzie ma tylko pięciu reprezentantów, którzy są nominowani przez przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, więc de facto ta ustawa pokazuje, jaka jest rola społeczeństwa obywatelskiego. To państwo będą decydować, jak ono będzie tworzone.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo…

Dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego Ewa Kulik-Bielińska:

Chciałabym odwołać się do pana, bo mamy wspólną przeszłość opozycyjną. Panie Adamie Lipiński, czy naprawdę o taką Polskę walczyliście, żeby społeczeństwo obywatelskie było w ten sposób traktowane….

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Panie ministrze, myślę, że to nie czas na to, żeby podejmować polemikę…

Pełnomocnik rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego Adam Lipiński:

Szkoda, bo chętnie bym odpowiedział.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

…na temat osobistych „wycieczek". Myślę, że to nie ten czas i miejsce.

Kto z pań i panów posłów jest przyjęciem poprawki zaproponowanej przez panią poseł Wielichowską? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

6 głosów za, 14 przeciw, 2 osoby się wstrzymały. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji.

Kto z pań i panów posłów jest przyjęciem art. 23 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

16 głosów za, 6 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 23.

Czy są uwagi do art. 24? Bardzo proszę, pani poseł Wielichowska.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w art. 24 ust. 5 proponuję zmianę – wykreślenie wyrazów „realizuje zadania samodzielnie lub" i przyjęcie tekstu w brzmieniu: „Narodowe Centrum zleca realizację zadań, o których mowa w ust. 1-3, wyłonionych w drodze otwartego konkursu ofert, organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie". Szanowni państwo, samodzielna realizacja zadań może otwierać furtkę do pozakonkursowego wspierania wybranych organizacji, a Centrum powinno realizować swoje cele właśnie poprzez zlecanie zadań organizacjom. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan zgłaszał się do zadania pytania.

Prezes Zarządu Fundacji OPOR Witold Zakrzewski:

Witold Zakrzewski, Fundacja OPOR, członek RDPP przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chciałbym zwrócić uwagę na art. 24 ust. 1, gdzie pewne rzeczy są niedopracowane, a dokładnie, nieopisane w innych ustawach. Mamy na przykład zapis „oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego". To nigdzie nie zostało zdefiniowane i opisane, w związku z tym, można w to wepchnąć dosłownie wszystko. Ustawa powinna precyzyjnie określać, o czym jest mowa. To, pierwsza sprawa. Warto byłoby się nad tym zastanowić, żeby to wyraźnie opisać albo wykreślić to sformułowanie, dlatego, że ono nie jest precyzyjne, może więc

być interpretowane w dowolny sposób. A chodzi o to, żeby nie było interpretowane w dowolny sposób.

Druga sprawa, to art. 24 ust. 3 pkt 12. Otwierają państwo furtkę do realizacji zadań zleconych przez przewodniczącego Komitetu w dowolny sposób, w dowolnym charakterze i bez żadnego uznania, na przykład, w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, dlatego, że mowa jest o tym, że realizuje inne zdania zlecone przez przewodniczącego Komitetu… Czyli, jest dowolność przewodniczącego Komitetu w określaniu zadań, jakie realizuje powoływany przez państwa Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze panowie. Pan i kolejny pan, bardzo proszę.

Prezes Sztabu Ratownictwa SKSR Jerzy Płókarz:

Jerzy Płókarz Sztab Ratownictwa SKSR, Stowarzyszenie PL–CB Radio. Najpierw głos przeciwny do wystąpienia mojego przedmówcy. Zadaniem tej instytucji jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego. W naszej ocenie, nie należy tego pojęcia zawężać. To była metoda bardzo często stosowana, na przykład, przy konkursach. Mówiono – konkurs na rzecz obywateli, ale to ma być to, to i to, czyli to, co robią konkretne organizacje. Mam nadzieję, że od tego odchodzimy, a jakąkolwiek inicjatywę prospołeczną należy wspierać i nie należy tego pojęcia zawężać.

Ja natomiast mam bardzo gorącą prośbę do pań i panów posłów o przejęcie poprawki proponowanej przez nas w art. 42 ust. 2…. Przepraszam najmocniej, w art. 24 ust. 2. Postulujemy dodać na koniec treść „i społeczników”.

Panie i panowie posłowie, panie ministrze, wolontariusz to z reguły osoba z zewnątrz organizacji, wykonująca ochotniczo i nieodpłatnie pracę na jej rzecz. Natomiast społecznik, to osoba będąca pełnoprawnym członkiem organizacji społecznej, współtworząca tę organizację, działająca na rzecz dobra publicznego. Społecznicy, czyli miliony członków stowarzyszeń, to najcenniejsze osoby tworzące społeczeństwo obywatelskie, zatem nie powinny być pominięte. Uważamy, że należy ich uwzględnić w przedmiotowym zapisie.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę panie o zabranie głosu. Kolejno.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Dziękuję bardzo. Art. 24 ust. 2 pkt 12, o którym mówił też Witold Zakrzewski. Ponieważ, jak widzimy, jest wola u pana pełnomocnika, żeby Rada mogła przynajmniej opiniować – jeżeli już nie są to wiążące opinie, to jednak wyraża swoją opinię, a więc jest to sygnał dla organizacji pozarządowych, czy Rada wypowiedziała się pozytywnie czy negatywnie, miała wątpliwości czy nie – wydaje się, że w pkt 12, jeżeli już mówimy o innych zadaniach zlecanych przez przewodniczącego Komitetu, warto byłoby tam dodać element „zaopiniowanych pozytywnie przez Radę Narodowego Centrum”.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. I kolejna osoba, bardzo proszę… Bardzo proszę.

Przewodniczący Zarządu RCWIP Łukasz Domagała:

Łukasz Domagała, RCWIP. Ust. 5 – Narodowy Instytut realizuje zadania samodzielnie lub zleca je na zewnątrz. Tak jak przed chwilą zostało powiedziane, mam wątpliwość, czy Instytut sam powinien realizować te zadania, ponieważ dotychczas FIO przekazywała te zadania organizacjom pozarządowym i organizacje te mogą wykonywać zarówno zadania z zakresu pożytku publicznego, jak i prowadzić wspieranie innych organizacji pozarządowych, co ustawa bezpośrednio nazywa. Gdyby państwo chcieli utrzymać ten zapis, to – naszym zdaniem – minimum, jakie powinno zostać dopisane, jest to, że Instytut prowadzi zadania na zasadzie subsydiarności, partnerstwa i przejrzystości. To by przynajmniej jakoś nakierowywało realizatorów tych działań, że chodzi o to, żeby organizacje i obywatele budowali to społeczeństwo obywatelskie, a nie sam Instytut będzie wykorzystywać wszystkie środki. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pana.

Członek RDPP Wojciech Jakimowicz:

Wojciech Jakimowicz, DTR i RDPP. Otóż, odnośnie do pkt 12, w moim przekonaniu, ten zapis wprowadza coś, czego do tej pory nie było. Wprowadza też pewien postęp. Jeżeli są przewidziane zadania do zrealizowania, a nie ma na nie środków finansowych, to jest to typowo społecznikowska praca, która nie zawsze daje efekty. Natomiast tutaj, zlecenie przez przewodniczącego Komitetu, przy jednoczesnym zapewnieniu środków finansowych, otwiera tę furtkę. Uważam, że to jest rzecz zupełnie nowatorska. Jest możliwość dyskusji, rozmowy i przekonania do pewnych działań, które można zaproponować i zrealizować przy wsparciu środków finansowych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Piechota.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Szanowni państwo, pani przewodnicząca, w świetle tej dyskusji zgłaszam poprawkę – wykreślenie pkt 12 w ust. 3, w art. 24. W moim przekonaniu, jedenaście wcześniejszych punktów bardzo szeroko zakreśla zadania Narodowego Instytutu i one też mogą być dość elastycznie interpretowane. Natomiast, dodanie pozycji „innych zadań" oznacza, że każdy inny pomysł, który tu w ogóle może się nie mieścić – ale, jeśli przewodniczący Komitetu uzna, że ma na to ochotę, na tej podstawie będzie mógł – to jest taki wytrych, którego się wstydziliśmy, że istniał w tak zwanym prawie powielaczowym. Tymczasem, wprowadzamy tego typu rozwiązanie, a wydaje mi się, że ono byłoby niezwykle niebezpiecznym wytrychem zainstalowanym w tej ustawie. Zgłaszam więc poprawkę, aby w art. 24, ust. 3 wykreślić pkt 12.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, jeszcze pan.

Prezes Sztabu Ratownictwa SKSR Jerzy Płókarz:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, panie pośle, nieprawda. Nie każdy pomysł, który wymyśli jakiekolwiek grono, komisja, rada, wypełnia życie. Pomysły powstają na dole, wśród ludzi. Tam, gdzie są potrzeby. Od wielu lat o tym mówimy – nie zawężajmy zakresu wspierania organizacji, bo to, że komuś w Radzie, w takim, czy innym gremium, nie przyjdzie to do głowy, ktoś nie wpadnie na taki pomysł, to nie znaczy, że nie wpadnie ktoś w terenie, że nie zobaczą takiej potrzeby i nie będą chcieli działać. Jeżeli nie będzie możliwości szerokiego traktowania, bez zakładania kajdanek na ręce panu pełnomocnikowi rządu, to nie będzie on mógł wesprzeć często bardzo cennej inicjatywy, bo nie będzie się ona mieścić w ramach.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo i proszę panią o zabranie głosu.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Dziękuję. Do tej poprawki pana posła Piechoty chciałabym dodać ważną kwestię, ponieważ właśnie o to chodzi, że to, co pan nazwał wytrychem, a pan furtką, jest obejściem systemu. Jeżeli bowiem mówimy, że Rada Ministrów przyjmuje w drodze uchwały plan wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a przewodniczący może po prostu dodać tam, co chce, to znaczy, że to jest obejście planu przyjętego przez Radę Ministrów, zaopiniowanego przez Radę Działalności Pożytku Publicznego i w konsultacjach publicznych. Ja to rozumiem, żeby nie zmieniać ustawy za każdym razem, kiedy się okaże, że są nowego rodzaju wyzwania społeczne i trzeba je wspierać, ale nawet ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która jest z 2003 r., jeżeli określa zakres pożytku publicznego, to w ust. 2 stwierdza, że Rada Ministrów może określić dodatkowe zadania w drodze rozporządzenia, a tutaj mówimy o jednej osobie – przewodniczącym Komitetu. To jest znaczna różnica wobec rozporządzenia Rady Ministrów, to jest obejście wszelkich trybów i – dokładnie – furtka i wytrych.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Pan poseł Piechota, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Chciałbym wyjaśnić, bo mam wrażenie, że pan przeszedł od razu do mojej poprawki jakby nie zauważając jedenastu wcześniejszych punktów. Proszę przeczytać, jak one szeroko określają zadania Instytutu. Nie ma więc obawy, że jakiś znakomity pomysł mógłby być unicestwiony wskutek braku dla niego podstawy prawnej, bo w tych jedenastu wcześniejszych punktach – w moim przekonaniu – może pan znaleźć podstawę dla każdego dobrego pomysłu. Tu chodzi o to, żeby nie było takich pomysłów, które ktoś zgłosił i przewodniczący w trybie zupełnie nieprzejrzystym, niezrozumiałym, mając właśnie taki wytrych pkt 12… To jest paragraf 22. Unikajmy więc tego typu przepisów, bo one kompromitują taki akt prawny. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę panią o zabranie głosu.

Dyrektor Fundacji im. Stefana Batorego Ewa Kulik-Bielińska:

Ewa Kulik-Bielińska. Chciałabym wzmocnić ten głos dotyczący subsydiarności. To jest przecież podstawowa zasada. To znaczy, nie może być tak, że Centrum, które ma wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego, bierze środki i samo realizuje zdania, kiedy są inne podmioty społeczeństwa obywatelskiego, które je realizują. Zatem, zapisanie co najmniej takich zasad, o których mówił kolega, w punkcie między 4 a 5, że Narodowy Instytut realizuje swoje zdania z poszanowaniem zasad 3P, czyli pomocniczości, partnerstwa i przejrzystości, jest tym minimum, które pokazuje intencje ustawodawcy.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, na piśmie mamy zgłoszone dwie poprawki, a trzecia jest zgłoszona przez pana Jerzego Płókarza. Proszę o stanowisko rządu w tej sprawie.

Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w KPRM Wojciech Kaczmarczyk:

Pani przewodnicząca, chciałbym uspokoić obawy państwa, przedstawicieli organizacji pozarządowych. Jeśli chodzi o art. 24 ust. 3 pkt 12, Narodowy Instytut Wolności będzie organem administracji rządowej, w związku z tym, zasadne jest to, aby organ nadzorujący mógł zlecać zadania. Natomiast, nie ma obaw odnośnie do tego, że te zadania będą realizowane niezgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ponieważ przesądza to art. 28, łącznie z zasadą subsydiarności. Do realizacji zadań, o których mowa w art. 24 ust. 1-3, mają zastosowanie przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. To oznacza również, że nie ma obawy obejścia konsultacji przy realizacji zadań, które będą zlecane przez przewodniczącego Komitetu Narodowemu Instytutowi Wolności.

Jeśli można, to jeszcze do art. 24 ust. 5 – wpisanie do tego przepisu możliwości samodzielnego realizowania zadań wynika z koncepcji Narodowego Instytutu Wolności, polegającego na tym, że jest to nie tylko instytucja grantodawcza, ale także instytucja, która będzie mogła samodzielnie realizować programy operacyjne. Na przykład, program wspierania wolontariatu, jaki w tej chwili jest przygotowany – program Korpusu Solidarności. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Chciałabym jednak, żeby państwo odnieśli się również do zgłoszonych poprawek, czy je popieracie, czy nie.

Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w KPRM Wojciech Kaczmarczyk:

Popieramy poprawkę do ust. 2, natomiast pozostałych, nie.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Rozumiem, że pani poseł Wargocka przejmuje poprawkę drugą. Przechodzimy do głosowania.

Poprawki będziemy procedować według kolejności zgłoszeń. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki do art. 24 ust. 5, czyli zmiany ust. 5, zgłoszonej przez panią poseł Wielichowską? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

6 głosów za, 16 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki w art. 24 ust. 2, w którym postuluje się dodać na końcu treść „i społeczników", czyli poprawkę którą – przypominam – przejęła pani poseł Wargocka? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

16 głosów za, nikt nie był przeciw, 6 osób się wstrzymało. Stwierdzam, że poprawka zyskała akceptację.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem kolejnej poprawki, żeby w art. 24 ust. 3 wykreślić pkt 12? Poprawka zgłoszona przez Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

6 głosów za, 15 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nie zyskała akceptacji.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 24 wraz z zaproponowaną poprawką? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

16 głosów za, 6 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 24.

Czy są uwagi do art. 25? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 25?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 25 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

16 głosów za, 6 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 25.

Czy są uwagi do art. 26? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 26?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 26 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

17 głosów za, 6 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 26.

Czy są uwagi do art. 27? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 27?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 27 w proponowanej wersji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

17 głosów za, 6 przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 27.

Czy są uwagi do art. 28? Bardzo proszę, pani poseł Wielichowska.

Poseł Monika Wielichowska (PO) – spoza składu Komisji:

Szanowni państwo, proponuję zmianę treści, która polega na wykreśleniu wyrazów „chyba że poniższe przepisy stanowią inaczej" i przyjęciu tekstu w brzmieniu: „do realizacji zadań Narodowego Centrum, o których mowa w art. 24 ust. 1-4, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie".

Szanowni państwo, obecny zapis umożliwia omijanie wszystkich zasad wypracowanych przez wiele lat, w ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które dotyczą przede wszystkim transparentnych i obiektywnych konkursów na zlecenia zadań publicznych dla organizacji. Dlatego proszę o przyjęcie tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Proszę bardzo.

Przewodniczący Zarządu RCWIP Łukasz Domagała:

Łukasz Domagała, RCWIP. Zarówno przed posiedzeniem Komisji, jak i tu, na tej sali, byliśmy zapewniani, że stosuje się tylko ustawę o pożytku, bez wyjątku. Dopisanie wyrazów „chyba że poniższe przepisy stanowią inaczej" wprowadza bardzo wiele wyjątków, nie tylko tu określonych, jeśli chodzi o poszczególne tryby przekazywania zadań, ale wyłącza wpisane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zasady współpracy, efektywności, przejrzystości, subsydiarności. Tworzy nową legislację, jeśli chodzi o przekazywanie zadań publicznych organizacjom pozarządowym, mimo tego, że ustawa o pożytku istnieje od 2003 r. i ugruntowała zarówno wiedzę, jak przekazywać zadania publiczne w administracji publicznej i samorządowej i w samych organizacjach pozarządowych. Nie widzimy przyczyn, dla których miałoby dochodzić do jakichkolwiek odstępstw. Może strona rządowa mogłaby wyjaśnić te powody. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Bardzo proszę panią o zabranie głosu.

Pracownik OFOP Kinga Polubicka:

Dziękuję. Kinga Polubicka, OFOP. Popierając ten głos, chciałabym zwrócić uwagę na to, że są cztery artykuły, które określają, w jaki sposób Narodowy Instytut zleca swoje zadania. Są to: art. 24 ust. 5, art. 28, art. 30 i art. 31. Zasadne więc byłoby to, że zadania są realizowane na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a nie wprowadzanie różnych wyjątków, takich jak ten – „chyba, że poniższe przepisy stanowią inaczej", ponieważ poniżej są elementy dotyczące realizacji programów wspierania społeczeństwa obywatelskiego, a to nie są jedyne zadania Narodowego Centrum. Określa tam rzeczy, które powinny być określone w rozporządzeniu. Obecnie są określone w rozporządzeniach do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a jest znacząca różnica między rozporządzeniem, które podlega obowiązkowym konsultacjom i określa to regulamin pracy Rady Ministrów, a regulaminem, który jest określany samodzielnie przez dyrektora i zatwierdzony przez Radę. To jest znacząca różnica. Nie jest to więc do końca tryb z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jeżeli taka byłaby intencja, wystarczyłoby wykreślić „chyba, że poniższe przepisy stanowią inaczej", zwłaszcza, że poniżej są takie przepisy, które mówią o dofinansowaniu instytucjonalnego rozwoju organizacji pozarządowych i innych podmiotów. Wynikałoby z tego, że być może te środki będą inaczej rozdysponowywane niż w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Biorąc więc pod uwagę nasze wątpliwości i deklarowaną przez państwa dobrą wolę, uważam za dobry ruch wykreślenie tego elementu „chyba, że poniższe przepisy stanowią inaczej", bo to od razu budzi wiele wątpliwości.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Proszę państwa, to ja mam inną propozycję. Wnioskuję, że to jest ważna poprawka. Widzę też, że przedstawiciele Biura Legislacyjnego również chcieliby zabrać głos. Ponieważ o godzinie 14.00 mamy głosowania, a do 14.00 na pewno nie przeprocedujemy całej ustawy, po konsultacji w prezydium, proponuję przerwać dzisiejsze posiedzenie i wrócić do niego najprawdopodobniej we wrześniu.